

Πρὸς Κορινθίους Α

Παῦλος κλητὸς¹ ἀπόστολος Ἰησοῦ χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ, καὶ Σωσθένης² ὁ **1**
ἀδελφός, τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ τῇ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ,³ ἡγιασμένοις⁴ ἐν χριστῷ **2**
Ἰησοῦ, κλητοῖς¹ ἁγίοις, σὺν πᾶσιν τοῖς ἐπικαλουμένοις⁵ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ ἐν παντὶ τόπῳ, αὐτῶν τε καὶ ἡμῶν: χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη **3**
ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ.

Εὐχαριστῶ⁶ τῷ θεῷ μου πάντοτε⁷ περὶ ὑμῶν, ἐπὶ τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ τῇ δοθείσῃ **4**
ὑμῖν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: ὅτι ἐν παντὶ ἐπλουτίσθητε⁸ ἐν αὐτῷ, ἐν παντὶ λόγῳ καὶ **5**
πάσῃ γνώσει,⁹ καθὼς τὸ μαρτύριον¹⁰ τοῦ χριστοῦ ἐβεβαιώθη¹¹ ἐν ὑμῖν: ὥστε **6**
ὑμᾶς μὴ ὑστερεῖσθαι¹² ἐν μηδενὶ χαρίσματι,¹³ ἀπεκδεχομένους¹⁴ τὴν

¹ κλητός, called, summoned. ² Σωσθένης, ους, ὁ, Sosthenes. ³ Κόρινθος, ου, ἡ, Corinth. ⁴ ἁγιάζω, make holy, consecrate. ⁵ ἐπικαλέω, call upon, invoke. ⁶ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ⁷ πάντοτε, always, at all times. ⁸ πλουτίζω, enrich, make wealthy. ⁹ γνώσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ¹⁰ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ¹¹ βεβαιόω, confirm, secure. ¹² ὑστερέω, lack, need. ¹³ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ¹⁴ ἀπεκδέχομαι, await eagerly, expect eagerly.

ἀποκάλυψιν¹ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὃς καὶ βεβαιώσει² ὑμᾶς ἕως 8
 τέλους,³ ἀνεγκλήτους⁴ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ. Πιστὸς δὲ 9
 θεός, δι' οὗ ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν⁵ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ κυρίου
 ἡμῶν.

Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, 10
 ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ ᾗ ἐν ὑμῖν σχίσματα,⁶ ᾗτε δὲ κατηρτισμένοι⁷
 ἐν τῷ αὐτῷ νοῒ⁸ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ.⁹ Ἐδηλώθη¹⁰ γάρ μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί 11
 μου, ὑπὸ τῶν Χλόης,¹¹ ὅτι ἔριδες¹² ἐν ὑμῖν εἰσιν. Λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι ἕκαστος 12
 ὑμῶν λέγει, Ἐγὼ μὲν εἰμι Παύλου, Ἐγὼ δὲ Ἀπολλῶ,¹³ Ἐγὼ δὲ Κηφᾶ,¹⁴ Ἐγὼ δὲ
 χριστοῦ. Μεμέρισται¹⁵ ὁ χριστός; Μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη¹⁶ ὑπὲρ ὑμῶν, ἥ εἰς τὸ 13
 ὄνομα Παύλου ἐβαπτίσθητε; Εὐχαριστῶ¹⁷ τῷ θεῷ ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα, 14
 εἰ μὴ Κρίσπον¹⁸ καὶ Γάϊον:¹⁹ ἵνα μή τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐβάπτισα. 15

¹ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ² βεβαιόω, confirm, secure. ³ τέλος, ους, τό, end, purpose. ⁴ ἀνέγκλητος, above reproach, blameless. ⁵ κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution. ⁶ σχίσμα, τος, τό, tear, division. ⁷ καταρτίζω, mend, fit. ⁸ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ⁹ γνώμη, ης, ἡ, purpose, opinion. ¹⁰ δηλώω, show, make clear. ¹¹ χλόη, ης, ἡ, fresh growth, grass. ¹² ἔρις, ιδος, ἡ, strife, contention. ¹³ Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ¹⁴ Κηφᾶς, ᾶ, ὁ, Cephas. ¹⁵ μερίζω, divide, part. ¹⁶ σταυρόω, crucify. ¹⁷ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ¹⁸ Κρίσπος, ου, ὁ, Crispus. ¹⁹ Γάϊος, ου, ὁ, Gaius.

Ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν Στεφανᾶ¹ οἶκον· λοιπὸν οὐκ οἶδα εἶ τινα ἄλλον ἐβάπτισα. 17

Οὐ γὰρ ἀπέστειλὲν με χριστὸς βαπτίζειν, ἀλλ' εὐαγγελίζεσθαι· οὐκ ἐν σοφίᾳ λόγου, ἵνα μὴ κενωθῇ² ὁ σταυρὸς³ τοῦ χριστοῦ.

Ὁ λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ³ τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρία⁴ ἐστίν, τοῖς δὲ 18

σωζομένοις ἡμῖν δύναμις θεοῦ ἐστίν. Γέγραπται γάρ, Ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν 19

σοφῶν,⁵ καὶ τὴν σύνεσιν⁶ τῶν συνετῶν⁷ ἀθετήσω.⁸ Ποῦ⁹ σοφός;⁵ Ποῦ⁹ 20

γραμματεὺς; Ποῦ⁹ συζητητῆς¹⁰ τοῦ αἰῶνος τούτου; Οὐχὶ ἐμώρανεν¹¹ ὁ θεὸς τὴν

σοφίαν τοῦ κόσμου τούτου; Ἐπειδὴ¹² γὰρ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ 21

κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν θεόν, εὐδόκησεν¹³ ὁ θεὸς διὰ τῆς μωρίας⁴ τοῦ

κηρύγματος¹⁴ σῶσαι τοὺς πιστεύοντας. Ἐπειδὴ¹² καὶ Ἰουδαῖοι σημεῖον αἰτοῦσιν, 22

καὶ Ἕλληνες¹⁵ σοφίαν ζητοῦσιν· ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν χριστὸν ἐσταυρωμένον,¹⁶ 23

Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον,¹⁷ Ἕλλησιν¹⁵ δὲ μωρίαν·⁴ αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς,¹⁸ 24

¹ Στεφανᾶς, ᾱ, ὁ, Stephanas. ² κενώω, empty, make void. ³ σταυρός, οὐ, ὁ, cross. ⁴ μωρία, ας, ἡ, foolishness, folly. ⁵ σοφός, wise. ⁶ σύνεσις, εως, ἡ, understanding, insight. ⁷ συνετός, intelligent, clever. ⁸ ἀθετέω, reject, annul. ⁹ ποῦ, where?. ¹⁰ συζητητής, οὐ, ὁ, disputer, debater. ¹¹ μωραίνω, make foolish, make tasteless. ¹² ἐπειδὴ, since, because. ¹³ εὐδοκέω, think it good, be well pleased with. ¹⁴ κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. ¹⁵ Ἕλλην, ἦνος, ὁ, Greek, Hellene. ¹⁶ σταυρόω, crucify. ¹⁷ σκάνδαλον, ου, τό, cause of stumbling, snare. ¹⁸ κλητός, called, summoned.

Ἰουδαίοις τε καὶ Ἑλλησιν,¹ χριστὸν θεοῦ δύναμιν καὶ θεοῦ σοφίαν. Ὅτι τὸ 25
 μωρὸν² τοῦ θεοῦ σοφώτερον³ τῶν ἀνθρώπων ἐστίν, καὶ τὸ ἀσθενὲς⁴ τοῦ θεοῦ
 ἰσχυρότερον⁵ τῶν ἀνθρώπων ἐστίν.

Βλέπετε γὰρ τὴν κλήσιν⁶ ὑμῶν, ἀδελφοί, ὅτι οὐ πολλοὶ σοφοὶ³ κατὰ σάρκα, οὐ 26
 πολλοὶ δυνατοί,⁷ οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς:⁸ ἀλλὰ τὰ μωρὰ² τοῦ κόσμου ἐξελέξατο⁹ ὁ 27
 θεός, ἵνα τοὺς σοφοὺς³ καταισχύνῃ:¹⁰ καὶ τὰ ἀσθενῆ⁴ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο⁹ ὁ
 θεός, ἵνα καταισχύνῃ¹⁰ τὰ ἰσχυρά:⁵ καὶ τὰ ἀγενῆ¹¹ τοῦ κόσμου καὶ τὰ 28
 ἐξουθενημένα¹² ἐξελέξατο⁹ ὁ θεός, καὶ τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα καταργήσῃ:¹³ 29
 ὅπως μὴ καυχῆσθαι¹⁴ πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. Ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστε ἐν 30
 χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμός,¹⁵
 καὶ ἀπολύτρωσις:¹⁶ ἵνα, καθὼς γέγραπται, Ὁ καυχώμενος,¹⁴ ἐν κυρίῳ 31
 καυχάσθω.¹⁴

¹Ἑλλην, ἦνος, ὁ, Greek, Hellene. ²μωρός, foolish, stupid. ³σοφός, wise. ⁴ἀσθενής, weak, infirm. ⁵ἰσχυρός, strong, mighty. ⁶κλήσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ⁷δυνατός, powerful, possible. ⁸εὐγενής, noble, high-born. ⁹ἐκλέγομαι, choose, elect. ¹⁰καταισχύνω, put to shame, shame. ¹¹ἀγενής, base, low. ¹²ἐξουθενέω, despise, ignore. ¹³καταργέω, make ineffective, abolish. ¹⁴καυχάομαι, boast, glory. ¹⁵ἁγιασμός, οὐ, ὁ, consecration, holiness. ¹⁶ἀπολύτρωσις, εως, ἡ, redemption, deliverance.

Κἀγὼ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἦλθον οὐ καθ' ὑπεροχὴν¹ λόγου ἢ σοφίας **2**
καταγγέλλων² ὑμῖν τὸ μαρτύριον³ τοῦ θεοῦ. Οὐ γὰρ ἔκρινα τοῦ εἰδέναι τι ἐν **2**
ὑμῖν, εἰ μὴ Ἰησοῦν χριστόν, καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον.⁴ Καὶ ἐγὼ ἐν ἀσθενείᾳ⁵ **3**
καὶ ἐν φόβῳ⁶ καὶ ἐν τρόμῳ⁷ πολλῷ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς. Καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ **4**
κήρυγμά⁸ μου οὐκ ἐν πειθοῖς⁹ ἀνθρωπίνης¹⁰ σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν ἀποδείξει¹¹
πνεύματος καὶ δυνάμεως: ἵνα ἡ πίστις ὑμῶν μὴ ᾖ ἐν σοφίᾳ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐν **5**
δυνάμει θεοῦ.

Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις:¹² σοφίαν δὲ οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου, οὐδὲ τῶν **6**
ἀρχόντων¹³ τοῦ αἰῶνος τούτου, τῶν καταργουμένων:¹⁴ ἀλλὰ λαλοῦμεν σοφίαν **7**
θεοῦ ἐν μυστηρίῳ,¹⁵ τὴν ἀποκεκρυμμένην,¹⁶ ἣν προώρισεν¹⁷ ὁ θεὸς πρὸ¹⁸ τῶν
αἰώνων εἰς δόξαν ἡμῶν: ἣν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων¹³ τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν: **8**
εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἂν τὸν κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν:⁴ ἀλλὰ καθὼς **9**

¹ ὑπεροχή, ἡς, ἡ, superiority, authority. ² καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ³ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ⁴ σταυρόω, crucify. ⁵ ἀσθένεια, ας, ἡ, weakness, sickness. ⁶ φόβος, ου, ὁ, fear, terror. ⁷ τρόμος, ου, ὁ, trembling, quaking. ⁸ κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. ⁹ πειθός, persuasive. ¹⁰ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ¹¹ ἀπόδειξις, εως, ἡ, proof, demonstration. ¹² τέλειος, complete, perfect. ¹³ ἀρχων, οντος, ὁ, ruler, prince. ¹⁴ καταργέω, make ineffective, abolish. ¹⁵ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ¹⁶ ἀποκρύπτω, hide, conceal. ¹⁷ προορίζω, predetermine, foreordain. ¹⁸ πρό, before (gen), before.

γέγραπται, Ἄ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδεν, καὶ οὐ¹ οὐκ ἤκουσεν, καὶ ἐπὶ καρδίαν
 ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἃ ἡτοίμασεν² ὁ θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. Ἡμῖν δὲ ὁ 10
 θεὸς ἀπεκάλυψεν³ διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ: τὸ γὰρ πνεῦμα πάντα ἐρευνᾷ,⁴ καὶ
 τὰ βάθη⁵ τοῦ θεοῦ. Τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ τοῦ ἀνθρώπου, εἰ μὴ τὸ πνεῦμα 11
 τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ; Οὕτως⁶ καὶ τὰ τοῦ θεοῦ οὐδεὶς οἶδεν, εἰ μὴ τὸ
 πνεῦμα τοῦ θεοῦ. Ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου ἐλάβομεν, ἀλλὰ τὸ 12
 πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ θεοῦ, ἵνα εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ χαρισθέντα⁷ ἡμῖν. Ἄ καὶ 13
 λαλοῦμεν, οὐκ ἐν διδακτοῖς⁸ ἀνθρωπίνης⁹ σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν διδακτοῖς⁸
 πνεύματος ἁγίου, πνευματικοῖς¹⁰ πνευματικὰ¹⁰ συγκρίνοντες.¹¹ Ψυχικὸς¹² δὲ 14
 ἄνθρωπος οὐ δέχεται τὰ τοῦ πνεύματος τοῦ θεοῦ: μωρία¹³ γὰρ αὐτῷ ἐστίν, καὶ
 οὐ δύναται γνῶναι, ὅτι πνευματικῶς¹⁴ ἀνακρίνεται.¹⁵ Ὁ δὲ πνευματικὸς¹⁰ 15
 ἀνακρίνει¹⁵ μὲν πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπ' οὐδενὸς ἀνακρίνεται.¹⁵ Τίς γὰρ ἔγνω νοῦν¹⁶ 16

¹ οὐς, ους, τό, ear. ² ἐτοιμάζω, prepare, make ready. ³ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ⁴ ἐρευνάω, search diligently. ⁵ βάθος, ους, τό, depth, deep. ⁶ οὕτως, thus, so. ⁷ χαρίζομαι, give freely, forgive. ⁸ διδακτός, instructed, taught. ⁹ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ¹⁰ πνευματικός, spiritual. ¹¹ συγκρίνω, combine, compare. ¹² ψυχικός, natural, wordly-minded. ¹³ μωρία, ας, ἡ, foolishness, folly. ¹⁴ πνευματικῶς, spiritually, in a spiritual manner. ¹⁵ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ¹⁶ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty.

κυρίου, ὃς συμβιβάσει¹ αὐτόν; Ἡμεῖς δὲ νοῦν² χριστοῦ ἔχομεν.

Καὶ ἐγώ, ἀδελφοί, οὐκ ἠδυνήθην ὑμῖν λαλῆσαι ὡς πνευματικοῖς,³ ἀλλ' ὡς **3**

σαρκικοῖς,⁴ ὡς νηπίοις⁵ ἐν χριστῷ. Γάλα⁶ ὑμᾶς ἐπότισα,⁷ καὶ οὐ βρῶμα:⁸ οὐπω⁹ **2**

γὰρ ἐδύνασθε, ἀλλ' οὔτε ἔτι νῦν δύνασθε: ἔτι γὰρ σαρκικοί⁴ ἐστε: ὅπου γὰρ ἐν **3**

ὑμῖν ζῆλος¹⁰ καὶ ἔρις¹¹ καὶ διχοστασίαι,¹² οὐχὶ σαρκικοί⁴ ἐστε, καὶ κατὰ

ἄνθρωπον περιπατεῖτε; Ὅταν γὰρ λέγῃ τις, Ἐγὼ μὲν εἰμι Παῦλου, ἕτερος δέ, **4**

Ἐγὼ Ἀπολλῶ,¹³ οὐχὶ σαρκικοί⁴ ἐστε; Τίς οὖν ἐστὶν Παῦλος, τίς δὲ Ἀπολλῶς,¹³ **5**

ἀλλ' ἢ διάκονοι¹⁴ δι' ὧν ἐπιστεύσατε, καὶ ἐκάστῳ ὡς ὁ κύριος ἔδωκεν; Ἐγὼ **6**

ἐφύτευσα,¹⁵ Ἀπολλῶς¹³ ἐπότισεν,⁷ ἀλλ' ὁ θεὸς ἡύξανεν.¹⁶ Ὡστε οὔτε ὁ φυτεύων **7**

ἐστὶν τι, οὔτε ὁ ποτίζων,⁷ ἀλλ' ὁ αὐξάνων¹⁶ θεός. Ὁ φυτεύων¹⁵ δὲ καὶ ὁ ποτίζων⁷ **8**

ἐν εἰσιν: ἕκαστος δὲ τὸν ἴδιον μισθὸν¹⁷ λήψεται κατὰ τὸν ἴδιον κόπον.¹⁸ Θεοῦ **9**

γὰρ ἐσμεν συνεργοί:¹⁹ θεοῦ γεώργιον,²⁰ θεοῦ οἰκοδομῇ²¹ ἐστε.

¹ συμβιβάζω, hold together, instruct. ² νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ³ πνευματικός, spiritual. ⁴ σαρκικός, fleshly, carnal. ⁵ νήπιος, infant, child. ⁶ γάλα, γαλακτος, τό, milk. ⁷ ποτίζω, give drink to, cause to drink. ⁸ βρῶμα, τὸς, τό, food, food of any kind. ⁹ οὐπω, not yet. ¹⁰ ζῆλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ¹¹ ἔρις, ιδος, ἡ, strife, contention. ¹² διχοστασία, ας, ἡ, dissension, division. ¹³ Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ¹⁴ διάκονος, ου, ὁ, minister, deacon. ¹⁵ φυτεύω, plant. ¹⁶ αὐξάνω, cause to grow, increase. ¹⁷ μισθός, οὔ, ὁ, wages, reward. ¹⁸ κόπος, ου, ὁ, labor, trouble. ¹⁹ συνεργός, οὔ, ὁ, fellow worker. ²⁰ γεώργιον, ου, τό, cultivated land, field. ²¹ οἰκοδομή, ἡς, ἡ, building, edification.

Κατὰ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι, ὡς σοφὸς ¹ ἀρχιτέκτων ² θεμέλιον ³ 10
 τέθεικα, ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ. ⁴ Ἐκαστος δὲ βλέπῃ πῶς ἐποικοδομεῖ. ⁴ 11
 Θεμέλιον ³ γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον, ⁵ ὃς ἐστίν
 Ἰησοῦς χριστός. Εἰ δέ τις ἐποικοδομεῖ ⁴ ἐπὶ τὸν θεμέλιον ³ τοῦτον χρυσόν, ⁶ 12
 ἄργυρον, ⁷ λίθους τιμίους, ⁸ ξύλα, ⁹ χόρτον, ¹⁰ καλάμην, ¹¹ ἐκάστου τὸ ἔργον 13
 φανερόν ¹² γενήσεται: ἡ γὰρ ἡμέρα δηλώσει, ¹³ ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται: ¹⁴ καὶ
 ἐκάστου τὸ ἔργον ὁποῖόν ¹⁵ ἐστίν τὸ πῦρ δοκιμάσει. ¹⁶ Εἴ τις τὸ ἔργον μένει ὁ 14
 ἐποικοδόμησεν, ⁴ μισθὸν ¹⁷ λήψεται. Εἴ τις τὸ ἔργον κατακαήσεται, ¹⁸ 15
 ζημιωθήσεται: ¹⁹ αὐτὸς δὲ σωθήσεται, οὕτως δὲ ὡς διὰ πυρός.

Οὐκ οἶδατε ὅτι ναὸς ²⁰ θεοῦ ἐστε, καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ οἰκεῖ ²¹ ἐν ὑμῖν; Εἴ τις τὸν 16
 ναὸν ²⁰ τοῦ θεοῦ φθείρει, ²² φθερεῖ ²² τοῦτον ὁ θεός: ὁ γὰρ ναὸς ²⁰ τοῦ θεοῦ ἅγιός

¹ σοφός, wise. ² ἀρχιτέκτων, ονος, ὁ, master builder. ³ θεμέλιος, ου, ὁ, foundation. ⁴ ἐποικοδομέω, build upon, build upon a foundation. ⁵ κεῖμαι, lie, be laid. ⁶ χρυσός, οὔ, ὁ, gold, anything made of gold. ⁷ ἄργυρος, ου, ὁ, silver, silver as a metal. ⁸ τίμιος, precious, honorable. ⁹ ξύλον, ου, τό, wood, tree. ¹⁰ χόρτος, ου, ὁ, grass, hay. ¹¹ καλάμη, ης, ἡ, stubble, straw. ¹² φανερός, manifest, apparent. ¹³ δηλώω, show, make clear. ¹⁴ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ¹⁵ ὁποῖος, what sort of, what kind of. ¹⁶ δοκιμάζω, prove, approve. ¹⁷ μισθός, οὔ, ὁ, wages, reward. ¹⁸ κατακαίω, burn up, consume entirely. ¹⁹ ζημιόω, suffer loss, inflict loss upon. ²⁰ ναός, οὔ, ὁ, temple, shrine. ²¹ οἰκέω, inhabit, dwell. ²² φθείρω, destroy, corrupt.

ἐστιν, οἵτινές ἐστε ὑμεῖς.

Μηδεὶς ἐαυτὸν ἐξαπατάτω:¹ εἴ τις δοκεῖ σοφὸς² εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, 18

μωρὸς³ γενέσθω, ἵνα γένηται σοφός.² Ἡ γὰρ σοφία τοῦ κόσμου τούτου μωρία⁴ 19

παρὰ τῷ θεῷ ἐστιν. Γέγραπται γάρ, Ὁ δρασσόμενος⁵ τοὺς σοφοὺς² ἐν τῇ

πανουργίᾳ⁶ αὐτῶν. Καὶ πάλιν, Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς⁷ τῶν σοφῶν, 20

ὅτι εἰσὶν μάταιοι.⁸ Ὡστε μηδεὶς καυχάσθω⁹ ἐν ἀνθρώποις: πάντα γὰρ ὑμῶν 21

ἐστιν, εἴτε Παῦλος, εἴτε Ἀπολλῶς,¹⁰ εἴτε Κηφᾶς,¹¹ εἴτε κόσμος, εἴτε ζωή, εἴτε 22

θάνατος, εἴτε ἐνεστῶτα,¹² εἴτε μέλλοντα: πάντα ὑμῶν ἐστιν, ὑμεῖς δὲ χριστοῦ, 23

χριστὸς δὲ θεοῦ.

¹ ἐξαπατάω, seduce wholly, deceive. ² σοφός, wise. ³ μωρός, foolish, stupid. ⁴ μωρία, ας, ή, foolishness, folly. ⁵ δράσσομαι, catch, seize. ⁶ πανουργία, ας, ή, cleverness, craftiness. Trickery. ⁷ διαλογισμός, οὐ, ό, reasoning, questioning. ⁸ μάταιος, vain, useless. ⁹ καυχάομαι, boast, glory. ¹⁰ Ἀπολλῶς, ό, Apollos. ¹¹ Κηφᾶς, ᾱ, ό, Cephas. ¹² ἐνίστημι, be present, place in or upon.

Οὕτως ἡμᾶς λογιζέσθω¹ ἄνθρωπος, ὡς ὑπηρετάς² χριστοῦ καὶ οἰκονόμους³ **4**
 μυστηρίων⁴ θεοῦ. Ὁ δὲ λοιπὸν, ζητεῖται ἐν τοῖς οἰκονόμοις,³ ἵνα πιστός τις **2**
 εὑρεθῇ. Ἐμοὶ δὲ εἰς ἐλάχιστόν⁵ ἐστὶν ἵνα ὑφ' ὑμῶν ἀνακριθῶ,⁶ ἢ ὑπὸ **3**
 ἀνθρωπίνης⁷ ἡμέρας: ἀλλ' οὐδὲ ἑμαυτὸν⁸ ἀνακρίνω.⁶ Οὐδὲν γὰρ ἑμαυτῷ⁸ **4**
 σύνοιδα,⁹ ἀλλ' οὐκ ἐν τούτῳ δεδικαίωμαι:¹⁰ ὁ δὲ ἀνακρίνων⁶ με κύριός ἐστιν. **5**
 Ὡστε μὴ πρό¹¹ καιροῦ τι κρίνετε, ἕως ἄν ἔλθῃ ὁ κύριος, ὃς καὶ φωτίσει¹² τὰ
 κρυπτὰ¹³ τοῦ σκοτους,¹⁴ καὶ φανερώσει¹⁵ τὰς βουλὰς¹⁶ τῶν καρδιῶν: καὶ τότε ὁ
 ἔπαινος¹⁷ γενήσεται ἐκάστῳ ἀπὸ τοῦ θεοῦ.

Ταῦτα δέ, ἀδελφοί, μετεσχημάτισα¹⁸ εἰς ἑμαυτὸν⁸ καὶ Ἀπολλῶ¹⁹ δι' ὑμᾶς, ἵνα ἐν **6**
 ἡμῖν μάθητε²⁰ τὸ μὴ ὑπὲρ ὃ γέγραπται φρονεῖν,²¹ ἵνα μὴ εἰς ὑπὲρ τοῦ ἐνὸς
 φυσιοῦσθε²² κατὰ τοῦ ἐτέρου. Τίς γάρ σε διακρίνει;²³ Τί δὲ ἔχεις ὃ οὐκ ἔλαβες; **7**

¹λογίζομαι, calculate, consider. ²ὑπηρετής, ου, ὁ, servant, assistant. ³οικονόμος, ου, ὁ, manager, steward. ⁴μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ⁵ἐλάχιστος, least, smallest. ⁶ἀνακρίνω, examine, inquire into. ⁷ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ⁸ἑμαυτοῦ, of myself. ⁹σύνοιδα, know, be conscious of. ¹⁰δικαιόω, justify, pronounce righteous. ¹¹πρό, before (gen), before. ¹²φωτίζω, give light, enlighten. ¹³κρυπτός, hidden, secret. ¹⁴σκότος, ους, τό, darkness. ¹⁵φανερώω, reveal, manifest. ¹⁶βουλή, ἥς, ἡ, counsel, purpose. ¹⁷ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation. ¹⁸μετασχηματίζω, transform, disguise. ¹⁹Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ²⁰μανθάνω, learn, ascertain. ²¹φρονέω, think, judge. ²²φυσιώω, puff or blow up, be arrogant. ²³διακρίνω, discriminate, judge.

Εἰ δὲ καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι¹ ὥς μὴ λαβών; Ἦδη κεκορεσμένοι² ἐστέ, ἤδη 8
ἐπλουτήσατε,³ χωρὶς⁴ ἡμῶν ἐβασιλεύσατε:⁵ καὶ ὄφελόν⁶ γε⁷ ἐβασιλεύσατε,⁵ ἵνα
καὶ ἡμεῖς ὑμῖν συμβασιλεύσωμεν.⁸ Δοκῶ γὰρ ὅτι ὁ θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους 9
ἐσχάτους ἀπέδειξεν⁹ ὥς ἐπιθανατίους:¹⁰ ὅτι θέατρον¹¹ ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ,
καὶ ἀγγέλοις, καὶ ἀνθρώποις. Ἡμεῖς μωροὶ¹² διὰ χριστόν, ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι¹³ ἐν 10
χριστῷ: ἡμεῖς ἀσθενεῖς,¹⁴ ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί:¹⁵ ὑμεῖς ἑνδοξοί,¹⁶ ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι.¹⁷ 11
Ἄχρι¹⁸ τῆς ἄρτι¹⁹ ὥρας καὶ πεινῶμεν,²⁰ καὶ διψῶμεν,²¹ καὶ γυμνητεύομεν,²² καὶ
κολαφιζόμεθα,²³ καὶ ἀστατοῦμεν,²⁴ καὶ κοπιῶμεν²⁵ ἐργαζόμενοι²⁶ ταῖς ἰδίαις 12
χερσίν: λοιδορούμενοι²⁷ εὐλογοῦμεν:²⁸ διωκόμενοι²⁹ ἀνεχόμεθα:³⁰ 13
βλασφημούμενοι³¹ παρακαλοῦμεν: ὥς περικαθάρματα³² τοῦ κόσμου
ἐγενήθημεν, πάντων περίψημα³³ ἕως ἄρτι.¹⁹

¹ καυχάομαι, boast, glory. ² κορέννυμι, satiate, fill. ³ πλουτέω, be rich, become rich. ⁴ χωρὶς, separate, apart from (gen). ⁵ βασιλεύω, reign, rule. ⁶ ὄφελον, would that (used to express a fruitless wish) ⁷ γέ, indeed, at least. ⁸ συμβασιλεύω, rule (as king) with someone. ⁹ ἀποδείκνυμι, exhibit, display. ¹⁰ ἐπιθανάτιος, condemned to death. ¹¹ θέατρον, οὐ, τό, theater, spectacle. ¹² μωρός, foolish, stupid. ¹³ φρόνιμος, prudent, wise. ¹⁴ ἀσθενής, weak, infirm. ¹⁵ ἰσχυρός, strong, mighty. ¹⁶ ἑνδοξος, honored, glorious. ¹⁷ ἄτιμος, without honor, dishonored. ¹⁸ ἄχρι, as far as, up to (gen). ¹⁹ ἄρτι, now, just now. ²⁰ πεινάω, hunger, am hungry. ²¹ διψάω, thirst, thirst for. ²² γυμνητεύω, am poorly clad. ²³ κολαφίζω, strike with the fist, treat roughly. ²⁴ ἀστατέω, be unsettled, be homeless. ²⁵ κοπιᾶω, toil, labor. ²⁶ ἐργάζομαι, work, word. ²⁷ λοιδορέω, abuse, revile. ²⁸ εὐλογέω, bless. ²⁹ διώκω, pursue, persecute. ³⁰ ἀνέχομαι, endure, bear with. ³¹ βλασφημέω, revile, blaspheme. ³² περικαθάρμα, τος, τό, dirt, refuse. ³³ περίψημα, τος, τό, dirt, dregs.

Οὐκ ἐντρέπων¹ ὑμᾶς γράφω ταῦτα, ἀλλ' ὡς τέκνα μου ἀγαπητὰ νουθετῶ.² Ἐὰν 14
 γὰρ μυρίους³ παιδαγωγούς⁴ ἔχητε ἐν χριστῷ, ἀλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας: ἐν γὰρ
 χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα. Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, 16
 μιμηταί⁵ μου γίνεσθε. Διὰ τοῦτο ἔπεμψα ὑμῖν Τιμόθεον,⁶ ὃς ἐστιν τέκνον μου 17
 ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν κυρίῳ, ὃς ὑμᾶς ἀναμνήσει⁷ τὰς ὁδοὺς μου τὰς ἐν
 χριστῷ, καθὼς πανταχοῦ⁸ ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ διδάσκω. Ὡς μὴ ἐρχομένου δέ 18
 μου πρὸς ὑμᾶς ἐφυσιώθησάν⁹ τινες. Ἐλεύσομαι δὲ ταχέως¹⁰ πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ 19
 κύριος θελήσῃ, καὶ γνώσομαι οὐ τὸν λόγον τῶν πεφυσιωμένων,⁹ ἀλλὰ τὴν
 δύναμιν. Οὐ γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ, ἀλλ' ἐν δυνάμει. Τί θέλετε; Ἐν 20
 ῥάβδῳ¹¹ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐν ἀγάπῃ πνεύματί τε πραότητος;¹²

¹ ἐντρέπω, turn about, reverence. ² νουθετέω, admonish, exhort. ³ μυρίοι, ten thousand, innumerable. ⁴ παιδαγωγός, οὐ, ὁ, tutor, guardian. ⁵ μιμητής, οὐ, ὁ, imitator. ⁶ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ⁷ ἀναμνήσκω, remind, remember. ⁸ πανταχοῦ, everywhere. ⁹ φυσιόω, puff or blow up, be arrogant. ¹⁰ ταχέως, quickly, soon. ¹¹ ῥάβδος, ου, ἡ, staff, rod. ¹² πραΰτης, mildness, gentleness.

Ὅλως¹ ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία,² καὶ τοιαύτη πορνεία,² ἣτις οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν 5
 ὀνομάζεται,³ ὥστε γυναῖκά τινα τοῦ πατρὸς ἔχειν. Καὶ ὑμεῖς πεφυσιωμένοι⁴ 2
 ἐστέ, καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπενθήσατε,⁵ ἵνα ἐξαρθῇ⁶ ἐκ μέσου ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον
 τοῦτο ποιήσας. Ἐγὼ μὲν γὰρ ὡς ἀπὼν⁷ τῷ σώματι παρὼν⁸ δὲ τῷ πνεύματι, ἤδη 3
 κέκρικα ὡς παρὼν,⁸ τὸν οὕτως τοῦτο κατεργασάμενον,⁹ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ 4
 κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ πνεύματος, σὺν
 τῇ δυνάμει τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, παραδοῦναι τὸν τοιοῦτον τῷ 5
 Σατανᾶ¹⁰ εἰς ὄλεθρον¹¹ τῆς σαρκός, ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου
 Ἰησοῦ. Οὐ καλὸν τὸ καύχημα¹² ὑμῶν. Οὐκ οἶδατε ὅτι μικρὰ¹³ ζύμη¹⁴ ὅλον τὸ 6
 φύραμα¹⁵ ζυμοῖ,¹⁶ Ἐκκαθάρατε¹⁷ τὴν παλαιὰν¹⁸ ζύμην,¹⁴ ἵνα ᾗτε νέον¹⁹ φύραμα,¹⁵ 7
 καθὼς ἐστε ἄζυμοι.²⁰ Καὶ γὰρ τὸ Πάσχα²¹ ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη²² χριστός: 8
 ὥστε ἐορτάζωμεν,²³ μὴ ἐν ζύμῃ¹⁴ παλαιᾷ,¹⁸ μηδὲ ἐν ζύμῃ¹⁴ κακίας²⁴ καὶ πονηρίας,

¹ ὅλως, altogether, completely. ² πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ³ ὀνομάζω, name, give a name to. ⁴ φυσιώω, puff or blow up, be arrogant. ⁵ πενθέω, mourn, lament. ⁶ ἐξαίρω, remove, drive away. ⁷ ἀπείμι, go away, depart. ⁸ παρίμι, be present, have arrived. ⁹ κατεργάζομαι, work out, produce. ¹⁰ Σατανᾶς, ᾱ, ὁ, Satan, adversary. ¹¹ ὄλεθρος, ου, ὁ, destruction, death. ¹² καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ¹³ μικρός, small, little. ¹⁴ ζύμη, ης, ἡ, leaven, ferment. ¹⁵ φύραμα, τος, τό, that which is mixed, lump. ¹⁶ ζυμόω, leaven, ferment. ¹⁷ ἐκκαθαίρω, cleanse thoroughly, clean out. ¹⁸ παλαιός, old, ancient. ¹⁹ νέος, new, young. ²⁰ ἄζυμος, unleavened, paschal feast. ²¹ πάσχα, τό, passover, passover feast. ²² θύω, sacrifice, kill. ²³ ἐορτάζω, celebrate a feast, keep a feast. ²⁴ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ²⁵ πονηρία, ας, ἡ, iniquity, wickedness.

ἀλλ' ἐν ἄζύμοις¹ εἰλικρινείας² καὶ ἀληθείας.

Ἐγραψα ὑμῖν ἐν τῇ ἐπιστολῇ³ μὴ συναναμίγνυσθαι⁴ πόρνοις⁵ καὶ οὐ πάντως⁶ 9

τοῖς πόρνοις⁵ τοῦ κόσμου τούτου ἢ τοῖς πλεονέκταις,⁷ ἢ ἄρπαξιν,⁸ ἢ

εἰδωλολάτραις⁹· ἐπεὶ¹⁰ ὀφείλετε¹¹ ἄρα¹² ἐκ τοῦ κόσμου ἐξελθεῖν. Νῦν δὲ ἔγραψα 11

ὑμῖν μὴ συναναμίγνυσθαι,⁴ ἐάν τις ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος¹³ ἢ πόρνος,⁵ ἢ

πλεονέκτης,⁷ ἢ εἰδωλολάτρης,⁹ ἢ λοῖδορος,¹⁴ ἢ μέθυσος,¹⁵ ἢ ἄρπαξ⁸· τῷ τοιούτῳ

μηδὲ συνεσθίειν.¹⁶ Τί γάρ μοι καὶ τοὺς ἔξω κρίνειν; Οὐχὶ τοὺς ἔσω¹⁷ ὑμεῖς 12

κρίνετε; Τοὺς δὲ ἔξω ὁ θεὸς κρινεῖ. Καὶ ἐξαρεῖτε¹⁸ τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. 13

Τολμᾷ¹⁹ τις ὑμῶν, πράγμα²⁰ ἔχων πρὸς τὸν ἕτερον, κρίνεσθαι ἐπὶ τῶν ἀδίκων,²¹ 6

καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἀγίων; Οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ ἅγιοι τὸν κόσμον κρινοῦσιν; Καὶ εἰ ἐν 2

ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος, ἀνάξιοί²² ἐστε κριτηρίων²³ ἐλαχίστων;²⁴ Οὐκ οἶδατε ὅτι 3

¹ ἄζυμος, unleavened, paschal feast. ² εἰλικρίνεια, ας, ἡ, sincerity, purity of motive. ³ ἐπιστολή, ἥς, ἡ, letter, dispatch. ⁴ συναναμίγνυμι, associate with, mingle. ⁵ πόρνος, ου, ὁ, fornicator, immoral person. ⁶ πάντως, altogether, by all means. ⁷ πλεονέκτης, ου, ὁ, covetous or greedy person. ⁸ ἄρπαξ, ravenous, rapacious. ⁹ εἰδωλολάτρης, ου, ὁ, image worshiper, idolater. ¹⁰ ἐπεὶ, when, since. ¹¹ ὀφείλω, owe, ought. ¹² ἄρα, so, then. ¹³ ὀνομάζω, name, give a name to. ¹⁴ λοῖδορος, ου, ὁ, reviler, abusive person. ¹⁵ μέθυσος, ου, ὁ, drunkard. ¹⁶ συνεσθίω, eat with. ¹⁷ ἔσω, within, inside. ¹⁸ ἐξαίρω, remove, drive away. ¹⁹ τολμᾶω, dare, endure. ²⁰ πράγμα, τος, τό, deed, matter. ²¹ ἄδικος, unjust, unrighteous. ²² ἀνάξιος, unworthy, incompetent. ²³ κριτήριον, ου, τό, law court, tribunal. ²⁴ ἐλάχιστος, least, smallest.

ἀγγέλους κρινοῦμεν; Μήτι¹ γε² βιωτικά; ³ Βιωτικά³ μὲν οὖν κριτήρια⁴ ἐὰν ἔχητε, ⁴
 τοὺς ἐξουθενημένους⁵ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, τούτους καθίζετε. ⁶ Πρὸς ἐντροπὴν⁷ ὑμῖν ⁵
 λέγω. Οὕτως οὐκ ἔστι⁸ ἐν ὑμῖν σοφὸς⁹ οὐδὲ εἷς, ὃς δυνήσεται διακρίναι¹⁰ ἀνὰ¹¹
 μέσον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀδελφὸς μετὰ ἀδελφοῦ κρίνεται, καὶ τοῦτο ἐπὶ ⁶
 ἀπίστων; ¹² Ἦδη μὲν οὖν ὅλως¹³ ἥττημα¹⁴ ὑμῖν ἐστίν, ὅτι κρίματα¹⁵ ἔχετε μεθ' ⁷
 ἑαυτῶν. Διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον ἀδικεῖσθε;¹⁶ Διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον ἀποστερεῖσθε;¹⁷ ⁸
 Ἀλλὰ ὑμεῖς ἀδικεῖτε¹⁶ καὶ ἀποστερεῖτε,¹⁷ καὶ ταῦτα ἀδελφούς. Ἦ οὐκ οἶδατε ⁹
 ὅτι ἄδικοι¹⁸ βασιλείαν θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν; ¹⁹ Μὴ πλανᾶσθε:²⁰ οὔτε πόρνοι,
 οὔτε εἰδωλολάτραι,²² οὔτε μοιχοί,²³ οὔτε μαλακοί,²⁴ οὔτε ἀρσενοκοῖται,²⁵ οὔτε ¹⁰
 πλεονέκται,²⁶ οὔτε κλέπται,²⁷ οὔτε μέθυσοι,²⁸ οὐ λοῖδοροι,²⁹ οὐχ ἄρπαγες,³⁰
 βασιλείαν θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν.¹⁹ Καὶ ταῦτά τινες ἦτε: ἀλλὰ ¹¹
 ἀπελούσασθε,³¹ ἀλλὰ ἡγιάσθητε,³² ἀλλ' ἐδικαιώθητε³³ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου

¹ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ² γέ, indeed, at least. ³ βιωτικός, matter of daily life, life. ⁴ κριτήριον, ου, τό, law court, tribunal. ⁵ ἐξουθενέω, despise, ignore. ⁶ καθίζω, you sit. ⁷ ἐντροπή, ἡς, ἡ, shame, humiliation. ⁸ ἐνι, there is in, is present. ⁹ σοφός, wise. ¹⁰ διακρίνω, discriminate, judge. ¹¹ ἀνά, upwards, upon. ¹² ἄπιστος, unbelieving, faithless. ¹³ ὅλως, altogether, completely. ¹⁴ ἥττημα, τος, τό, loss, failure. ¹⁵ κρίμα, ος, τό, judgment, verdict. ¹⁶ ἀδικέω, do wrong, harm. ¹⁷ ἀποστερέω, defraud, deprive of. ¹⁸ ἄδικος, unjust, unrighteous. ¹⁹ κληρονομέω, inherit, obtain. ²⁰ πλανᾶω, deceive, lead astray. ²¹ πόρνος, ου, ό, fornicator, immoral person. ²² εἰδωλολάτρης, ου, ό, image worshiper, idolater. ²³ μοιχός, ου, ό, adulterer. ²⁴ μαλακός, soft, effeminate. ²⁵ ἀρσενοκοίτης, ου, ό, male engaging in same-sex sexual activity. ²⁶ πλεονέκτης, ου, ό, covetous or greedy person. ²⁷ κλέπτης, ου, ό, thief. ²⁸ μέθυσοι, ου, ό, drunkard. ²⁹ λοῖδορος, ου, ό, reviler, abusive person. ³⁰ ἄρπαξ, ravenous, rapacious. ³¹ ἀπολούω, wash off, wash away. ³² ἀγιάζω, make holy, consecrate. ³³ δικαιοῶ, justify, pronounce righteous.

Ἰησοῦ, καὶ ἐν τῷ πνεύματι τοῦ θεοῦ ἡμῶν.

Πάντα μοι ἔξεστιν,¹ ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει·² πάντα μοι ἔξεστιν,¹ ἀλλ' οὐκ ἐγὼ 12
 ἐξουσιασθήσομαι³ ὑπὸ τινος. Τὰ βρώματα⁴ τῇ κοιλίᾳ,⁵ καὶ ἡ κοιλία⁵ τοῖς 13
 βρώμασιν·⁴ ὁ δὲ θεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα καταργήσει.⁶ Τὸ δὲ σῶμα οὐ τῇ
 πορνείᾳ,⁷ ἀλλὰ τῷ κυρίῳ, καὶ ὁ κύριος τῷ σώματι· ὁ δὲ θεὸς καὶ τὸν κύριον 14
 ἡγειρεν καὶ ἡμᾶς ἐξεγερεῖ⁸ διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. Οὐκ οἶδατε ὅτι τὰ σώματα 15
 ὑμῶν μέλη⁹ χριστοῦ ἐστίν; Ἄρας οὖν τὰ μέλη⁹ τοῦ χριστοῦ ποιήσω πόρνης¹⁰
 μέλη;⁹ Μὴ γένοιτο. Οὐκ οἶδατε ὅτι ὁ κολλώμενος¹¹ τῇ πόρνῃ¹⁰ ἐν σῶμά ἐστιν; 16
 Ἔσονται γάρ, φησὶν, οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. Ὁ δὲ κολλώμενος¹¹ τῷ κυρίῳ ἐν 17
 πνεύμᾳ ἐστιν. Φεύγετε¹² τὴν πορνείαν.⁷ Πᾶν ἀμάρτημα¹³ ὃ ἐὰν ποιήσῃ 18
 ἄνθρωπος ἐκτός¹⁴ τοῦ σώματός ἐστιν· ὁ δὲ πορνεύων¹⁵ εἰς τὸ ἴδιον σῶμα
 ἀμαρτάνει.¹⁶ Ἦ οὐκ οἶδατε ὅτι τὸ σῶμα ὑμῶν ναὸς¹⁷ τοῦ ἐν ὑμῖν ἁγίου 19

¹ ἔξεστιν, it is lawful, it is permitted. ² συμφέρω, bring together, it is profitable. ³ ἐξουσιάζω, have authority over, master. ⁴ βρῶμα, τος, τό, food, food of any kind. ⁵ κοιλία, ας, ἡ, belly, womb. ⁶ καταργέω, make ineffective, abolish. ⁷ πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ⁸ ἐξεγείρω, raise, raise up. ⁹ μέλος, ους, τό, member, limb. ¹⁰ πόρνη, ης, ἡ, prostitute. ¹¹ κολλᾶω, glue, cleave. ¹² φεύγω, flee, escape. ¹³ ἀμάρτημα, τος, τό, sin, fault. ¹⁴ ἐκτός, aside from, besides. ¹⁵ πορνεύω, commit fornication, fornicate. ¹⁶ ἀμαρτάνω, sin. ¹⁷ ναός, οὔ, ὁ, temple, shrine.

πνεύματος ἐστίν, οὗ ἔχετε ἀπὸ θεοῦ; Καὶ οὐκ ἐστὲ ἐαυτῶν, ἡγοράσθητε¹ γὰρ 20
 τιμῆς·² δοξάσατε δὴ³ τὸν θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν, καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν,
 ἃτινά ἐστίν τοῦ θεοῦ.

Περὶ δὲ ὧν ἐγράψατέ μοι, καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ ἄπτεσθαι.⁴ Διὰ δὲ τὰς 7
 πορνείας⁵ ἕκαστος τὴν ἐαυτοῦ γυναῖκα ἐχέτω, καὶ ἐκάστη τὸν ἴδιον ἄνδρα
 ἐχέτω. Τῇ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν ὀφειλομένην⁶ εὐνοίαν⁷ ἀποδιδότω·⁸ ὁμοίως⁹ δὲ 3
 καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί. Ἡ γυνὴ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει,¹⁰ ἀλλ' ὁ ἀνὴρ· 4
 ὁμοίως⁹ δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει,¹⁰ ἀλλ' ἡ γυνή. Μὴ 5
 ἀποστερεῖτε¹¹ ἀλλήλους, εἰ μήτι¹² ἂν ἐκ συμφώνου¹³ πρὸς καιρόν, ἵνα
 σχολάζητε¹⁴ τῇ νηστείᾳ¹⁵ καὶ τῇ προσευχῇ,¹⁶ καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνέρχησθε,¹⁷
 ἵνα μὴ πειράζῃ¹⁸ ὑμᾶς ὁ Σατανᾶς¹⁹ διὰ τὴν ἀκρασίαν²⁰ ὑμῶν. Τοῦτο δὲ λέγω 6

¹ ἀγοράζω, buy. ² τιμή, ἥς, ἡ, honor, price. ³ δὴ, also, indeed. ⁴ ἄπτομαι, touch or handle. ⁵ πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ⁶ ὀφείλω, owe, ought. ⁷ εὐνοία, ας, ἡ, favor, affection. ⁸ ἀποδίδωμι, give back, pay. ⁹ ὁμοίως, likewise, in like manner. ¹⁰ ἐξουσιάζω, have authority over, master. ¹¹ ἀποστερέω, defraud, deprive of. ¹² μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ¹³ σύμφωνος, attuned to, harmonious. ¹⁴ σχολάζω, devote oneself to, be unoccupied. ¹⁵ νηστεία, ας, ἡ, fasting, fast. ¹⁶ προσευχή, ἥς, ἡ, prayer, place for prayer. ¹⁷ συνέρχομαι, come together, come or go with. ¹⁸ πειράζω, test, tempt. ¹⁹ Σατανᾶς, ᾱ, ὁ, Satan, adversary. ²⁰ ἀκρασία, ας, ἡ, lack of self-control, self-indulgence.

κατὰ συγγνώμην,¹ οὐ κατ' ἐπιταγήν.² Θέλω γὰρ πάντας ἀνθρώπους εἶναι ὡς ⁷
καὶ ἐμαυτόν:³ ἀλλ' ἕκαστος ἴδιον χάρισμα⁴ ἔχει ἐκ θεοῦ, ὃς μὲν οὕτως, ὃς δὲ
οὕτως.

Λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις⁵ καὶ ταῖς χήραις,⁶ καλὸν αὐτοῖς ἐστὶν ἐὰν μείνωσιν ὡς καὶ ἐγώ. ⁸
Εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύονται,⁷ γαμησάτωσαν:⁸ κρεῖσσον⁹ γάρ ἐστιν γαμῆσαι⁸ ἢ ⁹
πυροῦσθαι.¹⁰ Τοῖς δὲ γεγαμηκόσιν⁸ παραγγέλλω,¹¹ οὐκ ἐγώ, ἀλλ' ὁ κύριος, ¹⁰
γυναῖκα ἀπὸ ἀνδρὸς μὴ χωρισθῆναι:¹² ἐὰν δὲ καὶ χωρισθῇ,¹² μενέτω ἄγαμος,⁵ ἢ ¹¹
τῷ ἀνδρὶ καταλλαγήτω¹³ – καὶ ἄνδρα γυναῖκα μὴ ἀφιέναι. Τοῖς δὲ λοιποῖς ἐγὼ ¹²
λέγω, οὐχ ὁ κύριος: εἴ τις ἀδελφὸς γυναῖκα ἔχει ἄπιστον,¹⁴ καὶ αὕτη συνευδοκεῖ
οἰκεῖν¹⁶ μετ' αὐτοῦ, μὴ ἀφίετω αὐτήν. Καὶ γυνή ἣτις ἔχει ἄνδρα ἄπιστον,¹⁴ καὶ ¹³
αὐτὸς συνευδοκεῖ¹⁵ οἰκεῖν¹⁶ μετ' αὐτῆς, μὴ ἀφίετω αὐτόν. Ἠγίασται¹⁷ γὰρ ὁ ¹⁴
ἀνὴρ ὁ ἄπιστος¹⁴ ἐν τῇ γυναικί, καὶ ἡγίασται¹⁷ ἡ γυνή ἡ ἄπιστος¹⁴ ἐν τῷ ἀνδρί:

¹ συγγνώμη, ης, ἡ, concession, indulgence. ² ἐπιταγή, ἡς, ἡ, command, commandment. ³ ἐμαυτοῦ, of myself. ⁴ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ⁵ ἄγαμος, ου, ἡ, unmarried. ⁶ χήρα, ας, ἡ, widow. ⁷ ἐγκρατεύομαι, exercise self-control. ⁸ γαμέω, marry. ⁹ κρεῖσσων, stronger, more excellent. ¹⁰ πυρόω, burn, am purified by fire. ¹¹ παραγγέλλω, order, command. ¹² χωρίζω, separate, depart. ¹³ καταλλάσσω, reconcile. ¹⁴ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ¹⁵ συνευδοκέω, consent, approve. ¹⁶ οἰκέω, inhabit, dwell. ¹⁷ ἀγιάζω, make holy, consecrate.

ἐπεὶ¹ ἄρα² τὰ τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτά³ ἐστίν, νῦν δὲ ἁγία ἐστίν. Εἰ δὲ ὁ ἄπιστος⁴ 15
χωρίζεται,⁵ χωρίζεσθω.⁵ Οὐ δεδούλωται⁶ ὁ ἀδελφὸς ἢ ἡ ἀδελφή⁷ ἐν τοῖς
τοιούτοις: ἐν δὲ εἰρήνῃ κέκληκεν ἡμᾶς ὁ θεός. Τί γὰρ οἶδας, γύναι, εἰ τὸν ἄνδρα 16
σώσεις; Ἦ τί οἶδας, ἄνερ, εἰ τὴν γυναῖκα σώσεις; Εἰ μὴ ἐκάστω ὡς ἐμέρισεν⁸ ὁ 17
θεός, ἕκαστον ὡς κέκληκεν ὁ κύριος, οὕτως περιπατεῖτω. Καὶ οὕτως ἐν ταῖς
ἐκκλησίαις πάσαις διατάσσομαι.⁹ Περιτετμημένος¹⁰ τις ἐκλήθη; Μὴ 18
ἐπισπάσθω.¹¹ Ἐν ἀκροβυστία¹² τις ἐκλήθη; Μὴ περιτεμνέσθω.¹⁰ Ἡ περιτομή¹³ 19
οὐδὲν ἐστίν, καὶ ἡ ἀκροβυστία¹² οὐδὲν ἐστίν, ἀλλὰ τήρησις¹⁴ ἐντολῶν θεοῦ. 20
Ἐκαστος ἐν τῇ κλήσει¹⁵ ἣ ἐκλήθη, ἐν ταύτῃ μενέτω. Δοῦλος ἐκλήθη; Μὴ σοι 21
μελέτω:¹⁶ ἀλλ' εἰ καὶ δύνασαι ἐλεύθερος¹⁷ γενέσθαι, μᾶλλον χρήσαι.¹⁸ Ὁ γὰρ ἐν 22
κυρίῳ κληθεὶς δοῦλος, ἀπελεύθερος¹⁹ κυρίου ἐστίν: ὁμοίως²⁰ καὶ ὁ ἐλεύθερος¹⁷
κληθεὶς, δοῦλός ἐστιν χριστοῦ. Τιμῆς²¹ ἡγοράσθητε:²² μὴ γίνεσθε δοῦλοι 23

¹ ἐπεὶ, when, since. ² ἄρα, so, then. ³ ἀκάθαρτος, unclean, impure. ⁴ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ⁵ χωρίζω, separate, depart. ⁶ δουλῶ, enslave, bring under subjection. ⁷ ἀδελφή, ἥς, ἡ, sister. ⁸ μερίζω, divide, part. ⁹ διατάσσω, command, give orders to. ¹⁰ περιτέμνω, circumcise, circumcise. ¹¹ ἐπισπάσθω, become uncircumcised. ¹² ἀκροβυστία, ας, ἡ, uncircumcision, foreskin. ¹³ περιτομή, ἥς, ἡ, circumcision. ¹⁴ τήρησις, εως, ἡ, imprisonment, keeping. ¹⁵ κλήσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ¹⁶ μέλει, it is a care, it concerns. ¹⁷ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ¹⁸ χρᾶμαι, use, make use of. ¹⁹ ἀπελεύθερος, ου, ὁ, freedman. ²⁰ ὁμοίως, likewise, in like manner. ²¹ τιμή, ἥς, ἡ, honor, price. ²² ἀγοράζω, buy.

ἀνθρώπων. Ἐκαστος ἐν ᾧ ἐκλήθη, ἀδελφοί, ἐν τούτῳ μενέτω παρὰ θεῶ. 24

Περὶ δὲ τῶν παρθένων¹ ἐπιταγὴν² κυρίου οὐκ ἔχω· γνώμην³ δὲ δίδωμι ὡς 25

ἡλεημένος⁴ ὑπὸ κυρίου πιστὸς εἶναι. Νομίζω⁵ οὖν τοῦτο καλὸν ὑπάρχειν διὰ 26

τὴν ἐνεστῶσαν⁶ ἀνάγκην,⁷ ὅτι καλὸν ἀνθρώπῳ τὸ οὕτως εἶναι. Δέδεσαι⁸ γυναικί 27

; Μὴ ζῆτει λύσιν.⁹ Λέλυσαι¹⁰ ἀπὸ γυναικός; Μὴ ζῆτει γυναῖκα. Ἐὰν δὲ καὶ 28

γήμης,¹¹ οὐχ ἡμαρτες·¹² καὶ ἐὰν γήμῃ¹¹ ἡ παρθένος,¹ οὐχ ἡμαρτεν.¹² Θλίψιν¹³ δὲ

τῇ σαρκὶ ἔξουσιν οἱ τοιοῦτοι· ἐγὼ δὲ ὑμῶν φείδομαι.¹⁴ Τοῦτο δὲ φημι, ἀδελφοί, 29

ὁ καιρὸς συνεσταλμένος·¹⁵ τὸ λοιπὸν ἐστὶν ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας ὡς μὴ

ἔχοντες ὦσιν· καὶ οἱ κλαίοντες,¹⁶ ὡς μὴ κλαίοντες·¹⁶ καὶ οἱ χαίροντες, ὡς μὴ 30

χαίροντες· καὶ οἱ ἀγοράζοντες,¹⁷ ὡς μὴ κατέχοντες·¹⁸ καὶ οἱ χρώμενοι¹⁹ τῷ 31

κόσμῳ τούτῳ, ὡς μὴ καταχρώμενοι·²⁰ παράγει²¹ γὰρ τὸ σχῆμα²² τοῦ κόσμου

τούτου. Θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμερίμνους²³ εἶναι. Ὁ ἄγαμος²⁴ μεριμνᾷ²⁵ τὰ τοῦ κυρίου, 32

¹ παρθένος, ου, ἡ, virgin. ² ἐπιταγή, ἡς, ἡ, command, commandment. ³ γνώμη, ης, ἡ, purpose, opinion. ⁴ ἐλεέω, have mercy, pity. ⁵ νομίζω, suppose, think. ⁶ ἐνίστημι, be present, place in or upon. ⁷ ἀνάγκη, ης, ἡ, necessity, distress. ⁸ δέω, bind, tie. ⁹ λύσις, εως, ἡ, release, separation. ¹⁰ λύω, untie, loose. ¹¹ γαμέω, marry. ¹² ἁμαρτάνω, sin. ¹³ θλίψις, εως, ἡ, tribulation, persecution. ¹⁴ φείδομαι, spare, abstain. ¹⁵ συστέλλω, limit, shorten. ¹⁶ κλαίω, weep, weep for. ¹⁷ ἀγοράζω, buy. ¹⁸ κατέχω, hold back, hold fast. ¹⁹ χράομαι, use, make use of. ²⁰ καταχράομαι, make full use of, use up. ²¹ παράγω, pass by, depart. ²² σχῆμα, τος, τό, outward appearance, form. ²³ ἀμερίμνος, free from care, free from anxiety. ²⁴ ἄγαμος, ου, ἡ, unmarried. ²⁵ μεριμνάω, be anxious, distracted.

πῶς ἀρέσει¹ τῷ κυρίῳ· ὁ δὲ γαμήσας² μεριμνᾷ³ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσει¹ τῇ 33
 γυναικί. Μεμέρισται⁴ καὶ ἡ γυνὴ καὶ ἡ παρθένος.⁵ Ἦ ἄγαμος⁶ μεριμνᾷ³ τὰ τοῦ 34
 κυρίου, ἵνα ᾗ ἁγία καὶ σώματι καὶ πνεύματι· ἡ δὲ γαμήσασα² μεριμνᾷ³ τὰ τοῦ
 κόσμου, πῶς ἀρέσει¹ τῷ ἀνδρί. Τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν αὐτῶν συμφέρον⁷ λέγω· 35
 οὐχ ἵνα βρόχον⁸ ὑμῖν ἐπιβάλω,⁹ ἀλλὰ πρὸς τὸ εὐσχημον¹⁰ καὶ εὐπρόσεδρον¹¹ τῷ
 κυρίῳ ἀπερισπάστως.¹² Εἰ δέ τις ἀσχημονεῖν¹³ ἐπὶ τὴν παρθένον⁵ αὐτοῦ νομίζει,¹⁴ 36
 ἐὰν ᾗ ὑπέρακμος,¹⁵ καὶ οὕτως ὀφείλει¹⁶ γίνεσθαι, ὃ θέλει ποιεῖτω· οὐχ
 ἁμαρτάνει·¹⁷ γαμείτωσαν.² Ὃς δὲ ἔστηκεν ἐδραῖος¹⁸ ἐν τῇ καρδίᾳ, μὴ ἔχων 37
 ἀνάγκην,¹⁹ ἐξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τοῦ ἰδίου θελήματος, καὶ τοῦτο κέκρικεν ἐν τῇ
 καρδίᾳ αὐτοῦ, τοῦ τηρεῖν τὴν ἑαυτοῦ παρθένον,⁵ καλῶς²⁰ ποιεῖ. Ὡστε καὶ ὁ 38
 ἐκγαμίζων²¹ καλῶς²⁰ ποιεῖ· ὁ δὲ μὴ ἐκγαμίζων²¹ κρεῖσσον²² ποιεῖ. Γυνὴ δέδετα²³ 39
 νόμῳ ἐφ' ὅσον χρόνον ζῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς· ἐὰν δὲ καὶ κοιμηθῇ²⁴ ὁ ἀνὴρ, ἐλευθέρα²⁵

¹ ἀρέσκω, please, serve. ² γαμέω, marry. ³ μεριμνάω, be anxious, distracted. ⁴ μερίζω, divide, part. ⁵ παρθένος, ου, ἡ, virgin. ⁶ ἄγαμος, ου, ἡ, unmarried. ⁷ συμφέρω, bring together, it is profitable. ⁸ βρόχος, ου, ὁ, noose, noose or snare. ⁹ ἐπιβάλλω, lay upon, throw upon. ¹⁰ εὐσχήμων, honorable. ¹¹ εὐπρόσεδρος, devoted. ¹² ἀπερισπάστως, without distraction. ¹³ ἀσχημονέω, act unbecomingly, disgracefully. ¹⁴ νομίζω, suppose, think. ¹⁵ ὑπέρακμος, past the bloom of youth, of full age. ¹⁶ ὀφείλω, owe, ought. ¹⁷ ἁμαρτάνω, sin. ¹⁸ ἐδραῖος, steadfast, firm. ¹⁹ ἀνάγκη, ης, ἡ, necessity, distress. ²⁰ καλῶς, rightly, well. ²¹ ἐκγαμίζω, give in marriage, marry. ²² κρεῖσσων, stronger, more excellent. ²³ δέω, bind, tie. ²⁴ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ²⁵ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation.

ἐστὶν ὃ θέλει γαμηθῆναι,¹ μόνον ἐν κυρίῳ. Μακαριωτέρα δὲ ἐστὶν ἐὰν οὕτως 40
μείνῃ, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην·² δοκῶ δὲ καὶ γὰρ πνεῦμα θεοῦ ἔχειν.

Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων,³ οἶδαμεν ὅτι πάντες γινώσκιν⁴ ἔχομεν. Ἡ γινώσις⁴ 8
φυσιοῖ,⁵ ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ.⁶ Εἰ δέ τις δοκεῖ εἰδέναι τι, οὐδέπω⁷ οὐδὲν 2
ἔγνωκεν καθὼς δεῖ γινῶναι· εἰ δέ τις ἀγαπᾷ τὸν θεόν, οὗτος ἔγνωσται ὑπὲρ αὐτοῦ. 3
Περὶ τῆς βρώσεως⁸ οὖν τῶν εἰδωλοθύτων,³ οἶδαμεν ὅτι οὐδὲν εἰδῶλον⁹ ἐν 4
κόσμῳ, καὶ ὅτι οὐδεὶς θεὸς ἕτερος εἰ μὴ εἷς. Καὶ γὰρ εἶπερ¹⁰ εἰσὶν λεγόμενοι θεοί, 5
εἴτε ἐν οὐρανῷ εἴτε ἐπὶ γῆς· ὥσπερ¹¹ εἰσὶν θεοὶ πολλοί, καὶ κύριοι πολλοί· ἀλλ’ 6
ἡμῖν εἷς θεὸς ὁ πατήρ, ἐξ οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν· καὶ εἷς κύριος
Ἰησοῦς χριστός, δι’ οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς δι’ αὐτοῦ. Ἀλλ’ οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ 7
γινώσις·⁴ τινὲς δὲ τῇ συνειδήσει¹² τοῦ εἰδώλου⁹ ἕως ἄρτι¹³ ὡς εἰδωλόθυτον³
ἐσθίουσιν, καὶ ἡ συνείδησις¹² αὐτῶν ἀσθενῆς¹⁴ οὕσα μολύνεται.¹⁵ Βρῶμα¹⁶ δὲ 8

¹γαμέω, marry. ²γνώμη, ης, ἡ, purpose, opinion. ³εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ⁴γινώσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ⁵φυσιώω, puff or blow up, be arrogant. ⁶οἰκοδομέω, build up, construct. ⁷οὐδέπω, not yet, still not. ⁸βρώσις, εως, ἡ, eating, food. ⁹εἶδωλον, ου, τό, image, idol. ¹⁰εἶπερ, if perhaps, if indeed. ¹¹ὥσπερ, just as, even as. ¹²συνείδησις, εως, ἡ, conscience. ¹³ἄρτι, now, just now. ¹⁴ἀσθενής, weak, infirm. ¹⁵μολύνω, stain, soil. ¹⁶βρῶμα, τος, τό, food, food of any kind.

ἡμᾶς οὐ παρίστησιν¹ τῷ θεῷ: οὔτε γὰρ ἐὰν φάγωμεν περισσεύομεν,² οὔτε ἐὰν
 μὴ φάγωμεν ὑστερούμεθα.³ Βλέπετε δὲ μήπως⁴ ἡ ἐξουσία ὑμῶν αὕτη 9
 πρόσκομμα⁵ γένηται τοῖς ἀσθενοῦσιν.⁶ Ἐὰν γὰρ τις ἴδῃ σε τὸν ἔχοντα γνῶσιν⁷ 10
 ἐν εἰδωλείῳ⁸ κατακείμενον,⁹ οὐχὶ ἡ συνείδησις¹⁰ αὐτοῦ ἀσθενοῦς¹¹ ὄντος
 οἰκοδομηθήσεται¹² εἰς τὸ τὰ εἰδωλόθυτα¹³ ἐσθίειν; Καὶ ἀπολείται ὁ ἀσθενῶν⁶ 11
 ἀδελφὸς ἐπὶ τῇ σῇ¹⁴ γνώσει,⁷ δι' ὃν χριστὸς ἀπέθανεν; Οὕτως δὲ ἀμαρτάνοντες¹⁵ 12
 εἰς τοὺς ἀδελφούς, καὶ τύπτοντες¹⁶ αὐτῶν τὴν συνείδησιν¹⁰ ἀσθενοῦσαν,⁶ εἰς
 χριστὸν ἀμαρτάνετε.¹⁵ Διόπερ¹⁷ εἰ βρώμα¹⁸ σκανδαλίζει¹⁹ τὸν ἀδελφόν μου, οὐ 13
 μὴ φάγω κρέα²⁰ εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδαλίσω.¹⁹

Οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος; Οὐκ εἰμὶ ἐλεύθερος;²¹ Οὐχὶ Ἰησοῦν χριστὸν τὸν κύριον 9

ἡμῶν ἑώρακα; Οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ; Εἰ ἄλλοις οὐκ εἰμὶ 2

¹ παρίστημι, be present, stand by. ² περισσεύω, abound, be rich. ³ ὑστερέω, lack, need. ⁴ μήπως, lest in any way, lest perhaps. ⁵ πρόσκομμα, τος, τό, stumbling, occasion of stumbling. ⁶ ἀσθενέω, be weak, sick. ⁷ γνώσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ⁸ εἰδωλεῖον, ου, τό, idol's temple, temple for an image. ⁹ κατάκειμαι, lie down, lie sick. ¹⁰ συνείδησις, εως, ἡ, conscience. ¹¹ ἀσθενής, weak, infirm. ¹² οἰκοδομέω, build up, construct. ¹³ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ¹⁴ σός, your, yours. ¹⁵ ἀμαρτάνω, sin. ¹⁶ τύπτω, smite, beat. ¹⁷ διόπερ, therefore, for this very reason. ¹⁸ βρώμα, τος, τό, food, food of any kind. ¹⁹ σκανδαλίζω, cause to stumble. ²⁰ κρέας, τό, meat, flesh. ²¹ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation.

ἀπόστολος, ἀλλὰ γε¹ ὑμῖν εἰμι· ἡ γὰρ σφραγὶς² τῆς ἐμῆς ἀποστολῆς³ ὑμεῖς ἐστε
ἐν κυρίῳ. Ἡ ἐμὴ ἀπολογία⁴ τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνουσιν⁵ αὕτη ἐστίν. Μὴ οὐκ ἔχομεν 3
ἐξουσίαν φαγεῖν καὶ πιεῖν; Μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν ἀδελφὴν⁶ γυναῖκα 5
περιάγειν,⁷ ὥς καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι, καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ κυρίου, καὶ Κηφᾶς;⁸ 6
Ἡ μόνος ἐγὼ καὶ Βαρνάβας⁹ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν τοῦ μὴ ἐργάζεσθαι;¹⁰ Τίς 7
στρατεύεται¹¹ ἰδίῳις ὀψωνίοις¹² ποτέ;¹³ Τίς φυτεύει¹⁴ ἀμπελῶνα,¹⁵ καὶ ἐκ τοῦ
καρποῦ αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει; Ἡ τίς ποιμαίνει¹⁶ ποίμνην,¹⁷ καὶ ἐκ τοῦ γάλακτος¹⁸
τῆς ποίμνης¹⁷ οὐκ ἐσθίει; Μὴ κατὰ ἄνθρωπον ταῦτα λαλῶ; Ἡ οὐχὶ καὶ ὁ νόμος 8
ταῦτα λέγει; Ἐν γὰρ τῷ Μωϋσέως νόμῳ γέγραπται, Οὐ φιμώσεις¹⁹ βοῦν²⁰ 9
ἁλοῶντα.²¹ Μὴ τῶν βοῶν²⁰ μέλει²² τῷ θεῷ; Ἡ δι' ἡμᾶς πάντως²³ λέγει; Δι' ἡμᾶς 10
γὰρ ἐγράφη, ὅτι ἐπ' ἐλπίδι ὀφείλει²⁴ ὁ ἀροτριῶν²⁵ ἀροτριᾶν,²⁵ καὶ ὁ ἁλοῶν²¹ τῆς
ἐλπίδος αὐτοῦ μετέχειν²⁶ ἐπ' ἐλπίδι. Εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευματικὰ²⁷ ἐσπείραμεν, 11

¹ γέ, indeed, at least. ² σφραγίς, ἴδος, ἡ, seal, signet ring. ³ ἀποστολή, ἡς, ἡ, apostleship, commission. ⁴ ἀπολογία, ας, ἡ, speech in defense, verbal defense. ⁵ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ⁶ ἀδελφή, ἡς, ἡ, sister. ⁷ περιάγω, lead around, go about. ⁸ Κηφᾶς, ᾱ, ὁ, Cephas. ⁹ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ¹⁰ ἐργάζομαι, work, word. ¹¹ στρατεύομαι, make war, hence to serve as a soldier. ¹² ὀψώνιον, ου, τό, compensation, wages. ¹³ ποτέ, once, at some time. ¹⁴ φυτεύω, plant. ¹⁵ ἀμπελῶν, ὠνος, ὁ, vineyard. ¹⁶ ποιμαίνω, shepherd, rule. ¹⁷ ποίμνη, ης, ἡ, flock. ¹⁸ γάλα, γαλακτος, τό, milk. ¹⁹ φιμώω, muzzle, silence. ²⁰ βοῦς, ὁ, ox, cow. ²¹ ἁλοῶ, thresh. ²² μέλει, it is a care, it concerns. ²³ πάντως, altogether, by all means. ²⁴ ὀφείλω, owe, ought. ²⁵ ἀροτριάω, plow. ²⁶ μετέχω, partake of, share in. ²⁷ πνευματικός, spiritual.

μέγα εἰ ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικὰ¹ θερίσομεν;² Εἰ ἄλλοι τῆς ἐξουσίας ὑμῶν 12
 μετέχουσιν,³ οὐ μᾶλλον ἡμεῖς; Ἄλλ' οὐκ ἐχρησάμεθα⁴ τῇ ἐξουσίᾳ ταύτῃ, ἀλλὰ
 πάντα στέγομεν,⁵ ἵνα μὴ ἐγκοπὴν⁶ τινὰ δῶμεν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ χριστοῦ. Οὐκ 13
 οἶδατε ὅτι οἱ τὰ ἱερὰ ἐργαζόμενοι⁷ ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν, οἱ τῷ θυσιαστηρίῳ⁸
 προσεδρεύοντες⁹ τῷ θυσιαστηρίῳ⁸ συμμερίζονται;¹⁰ Οὕτως καὶ ὁ κύριος 14
 διέταξεν¹¹ τοῖς τὸ εὐαγγέλιον καταγγέλλουσιν¹² ἐκ τοῦ εὐαγγελίου ζῆν. Ἐγὼ δὲ 15
 οὐδενὶ ἐχρησάμην⁴ τούτων· οὐκ ἔγραψα δὲ ταῦτα ἵνα οὕτως γένηται ἐν ἐμοί·
 καλὸν γάρ μοι μᾶλλον ἀποθανεῖν, ἢ τὸ καύχημά¹³ μου ἵνα τις κενώσῃ.¹⁴ Ἐὰν 16
 γὰρ εὐαγγελίζωμαι, οὐκ ἔστιν μοι καύχημα·¹³ ἀνάγκη¹⁵ γάρ μοι ἐπίκειται·¹⁶ οὐαὶ
 δέ μοι ἐστίν, ἐὰν μὴ εὐαγγελίζωμαι. Εἰ γὰρ ἐκῶν¹⁸ τοῦτο πράσσω,¹⁹ μισθὸν²⁰ 17
 ἔχω· εἰ δὲ ἄκων,²¹ οἰκονομίαν²² πεπίστευμαι. Τίς οὖν μοί ἐστιν ὁ μισθός;²⁰ Ἵνα 18
 εὐαγγελιζόμενος ἀδάπανον²³ θήσω τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ, εἰς τὸ μὴ

¹ σαρκικός, fleshly, carnal. ² θερίζω, reap, gather. ³ μετέχω, partake of, share in. ⁴ χρᾶμαι, use, make use of. ⁵ στέγω, endure, bear. ⁶ ἐγκοπή, ἤς, ἡ, hindrance, impediment. ⁷ ἐργάζομαι, work, word. ⁸ θυσιαστήριον, οὐ, τό, altar. ⁹ προσεδρεύω, wait upon, minister to. ¹⁰ συμμερίζομαι, partake with. ¹¹ διατάσσω, command, give orders to. ¹² καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ¹³ καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ¹⁴ κενόω, empty, make void. ¹⁵ ἀνάγκη, ἡς, ἡ, necessity, distress. ¹⁶ ἐπίκειμαι, lie on, lie upon. ¹⁷ οὐαὶ, woe! alas! ¹⁸ ἐκῶν, of one's own free will, voluntarily. ¹⁹ πράσσω, do, perform. ²⁰ μισθός, οὐ, ὁ, wages, reward. ²¹ ἄκων, unwilling. ²² οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ²³ ἀδάπανος, free, free of charge.

καταχρήσασθαι¹ τῇ ἐξουσίᾳ μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. Ἐλεύθερος² γὰρ ὢν ἐκ 19
 πάντων, πᾶσιν ἑμαυτὸν³ ἐδούλωσα,⁴ ἵνα τοὺς πλείονας κερδήσω.⁵ Καὶ 20
 ἐγενόμην τοῖς Ἰουδαίοις ὡς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰουδαίους κερδήσω· τοῖς ὑπὸ νόμον
 ὡς ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον κερδήσω·⁵ τοῖς ἀνόμοις⁶ ὡς ἄνομος,⁶ μὴ ὢν 21
 ἄνομος⁶ θεῷ ἀλλ' ἐννομος⁷ χριστῷ, ἵνα κερδήσω⁵ ἀνόμους.⁶ Ἐγενόμην τοῖς 22
 ἀσθενέσιν⁸ ὡς ἀσθενής,⁸ ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς⁸ κερδήσω.⁵ Τοῖς πᾶσιν γέγονα τὰ
 πάντα, ἵνα πάντως⁹ τινὰς σώσω. Τοῦτο δὲ ποιῶ διὰ τὸ εὐαγγέλιον, ἵνα 23
 συγκοινωνὸς¹⁰ αὐτοῦ γένωμαι. Οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ ἐν σταδίῳ¹¹ τρέχοντες¹² πάντες 24
 μὲν τρέχουσιν,¹³ εἷς δὲ λαμβάνει τὸ βραβεῖον;¹⁴ Οὕτως τρέχετε,¹⁵ ἵνα
 καταλάβητε.¹⁶ Πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος¹⁷ πάντα ἐγκρατεύεται:¹⁸ ἐκεῖνοι μὲν οὖν 25
 ἵνα φθαρτὸν¹⁹ στέφανον²⁰ λάβωσιν, ἡμεῖς δὲ ἄφθαρτον.²¹ Ἐγὼ τοίνυν²² οὕτως 26
 τρέχω²³ ὡς οὐκ ἀδήλως:²⁴ οὕτως πυκτεύω,²⁵ ὡς οὐκ ἀέρα²⁶ δέρων:²⁷ ἀλλ' 27

¹ καταχράσασθαι, make full use of, use up. ² ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ³ ἑμαυτοῦ, of myself. ⁴ δουλόω, enslave, bring under subjection. ⁵ κερδαίνω, gain, win. ⁶ ἄνομος, lawless, without law. ⁷ ἐννομος, legal, lawful. ⁸ ἀσθενής, weak, infirm. ⁹ πάντως, altogether, by all means. ¹⁰ συγκοινωνός, οὐ, ὁ, partaker, participant. ¹¹ στάδιον, οὐ, τό, stadia, length of a stadium. ¹² τρέχω, run, exercise myself. ¹³ τρέχουσι, they run. ¹⁴ βραβεῖον, οὐ, τό, prize. ¹⁵ τρέχω, you run. ¹⁶ καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ¹⁷ ἀγωνίζομαι, contend, struggle. ¹⁸ ἐγκρατεύομαι, exercise self-control. ¹⁹ φθαρτός, perishable, corruptible. ²⁰ στέφανος, οὐ, ὁ, crown, garland. ²¹ ἄφθαρτος, imperishable, immortal. ²² τοίνυν, accordingly, therefore. ²³ τρέχω, I run. ²⁴ ἀδήλως, uncertainly, out of sight. ²⁵ πυκτεύω, box. ²⁶ ἀήρ, οὐ, ὁ, air. ²⁷ δέρω, beat, flay.

ὕπωπιάζω¹ μου τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ,² μήπως,³ ἄλλοις κηρύξας, αὐτὸς
ἀδόκιμος⁴ γένωμαι.

Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν,⁵ ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλην **10**

ἦσαν, καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διήλθον,⁷ καὶ πάντες εἰς τὸν Μωϋσῆν **2**

ἐβαπτίσαντο ἐν τῇ νεφέλῃ⁶ καὶ ἐν τῇ θαλάσῃ, καὶ πάντες τὸ αὐτὸ βρῶμα⁸ **3**

πνευματικὸν⁹ ἔφαγον, καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πόμα¹⁰ πνευματικὸν⁹ ἔπιον: ἔπινον **4**

γὰρ ἐκ πνευματικῆς⁹ ἀκολουθούσης πέτρας:¹¹ ἡ δὲ πέτρα¹¹ ἦν ὁ χριστός. Ἄλλ’ **5**

οὐκ ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν εὐδόκησεν¹² ὁ θεός: κατεστρώθησαν¹³ γὰρ ἐν τῇ

ἐρήμῳ.¹⁴ Ταῦτα δὲ τύποι¹⁵ ἡμῶν ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι ἡμᾶς ἐπιθυμητὰς¹⁶ **6**

κακῶν, καθὼς κακεῖνοι¹⁷ ἐπεθύμησαν.¹⁸ Μηδὲ εἰδωλολάτραι¹⁹ γίνεσθε, καθὼς **7**

τινες αὐτῶν: ὥσπερ²⁰ γέγραπται, Ἐκάθισεν²¹ ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πιεῖν, καὶ

¹ ὕπωπιάζω, strike in the face, treat roughly. ² δουλαγωγέω, enslave, subjugate. ³ μήπως, lest in any way, lest perhaps. ⁴ ἀδόκιμος, not passing the test, rejected. ⁵ ἀγνοέω, not know, be unaware. ⁶ νεφέλη, ης, ἡ, cloud. ⁷ διέρχομαι, cross over, pass through. ⁸ βρῶμα, τος, τό, food, food of any kind. ⁹ πνευματικός, spiritual. ¹⁰ πόμα, τος, τό, drink. ¹¹ πέτρα, ας, ἡ, rock. ¹² εὐδοκέω, think it good, be well pleased with. ¹³ καταστρώννυμι, lay low, overthrow. ¹⁴ ἔρημος, ου, ἡ, wilderness, desert. ¹⁵ τύπος, ου, ὁ, mark, example. ¹⁶ ἐπιθυμητής, οὔ, ὁ, one who desires, eager desirer of. ¹⁷ κακεῖνος, and he, and she. ¹⁸ ἐπιθυμέω, desire, long for. ¹⁹ εἰδωλολάτρης, ου, ὁ, image worshiper, idolater. ²⁰ ὥσπερ, just as, even as. ²¹ καθίζω, seat, sit.

ἀνέστησαν παίζειν.¹ Μηδὲ πορνεύωμεν,² καθὼς τινες αὐτῶν ἐπόρνευσαν,² καὶ 8
 ἔπεσον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ εἴκοσι³ τρεῖς χιλιάδες.⁴ Μηδὲ ἐκπειράζωμεν⁵ τὸν χριστόν, 9
 καθὼς καὶ τινες αὐτῶν ἐπείρασαν,⁶ καὶ ὑπὸ τῶν ὄφρων⁷ ἀπώλοντο. Μηδὲ 10
 γογγύζετε,⁸ καθὼς καὶ τινες αὐτῶν ἐγόγγυσαν,⁸ καὶ ἀπώλοντο ὑπὸ τοῦ
 ὀλοθρευτοῦ.⁹ Ταῦτα δὲ πάντα τύποι¹⁰ συνέβαινον¹¹ ἐκείνοις: ἐγράφη δὲ πρὸς 11
 νουθεσίαν¹² ἡμῶν, εἰς οὓς τὰ τέλη¹³ τῶν αἰώνων κατήντησεν.¹⁴ Ὡστε ὁ δοκῶν 12
 ἐστάναι, βλεπέτω μὴ πέση. Πειρασμὸς¹⁵ ὑμᾶς οὐκ εἴληφεν εἰ μὴ ἀνθρώπινος:¹⁶ 13
 πιστὸς δὲ ὁ θεός, ὃς οὐκ ἑάσει¹⁷ ὑμᾶς πειρασθῆναι⁶ ὑπὲρ ὃ δύνασθε, ἀλλὰ
 ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ¹⁵ καὶ τὴν ἔκβασιν,¹⁸ τοῦ δύνασθαι ὑμᾶς ὑπενεγκεῖν.¹⁹

Διόπερ,²⁰ ἀγαπητοί μου, φεύγετε²¹ ἀπὸ τῆς εἰδωλολατρείας.²² Ὡς φρονίμοις²³ 14
 λέγω, κρίνατε ὑμεῖς ὁ φημι. Τὸ ποτήριον²⁴ τῆς εὐλογίας²⁵ ὃ εὐλογοῦμεν,²⁶ οὐχὶ 16

¹ παίζω, play, amuse oneself. ² πορνεύω, commit fornication, fornicate. ³ εἴκοσι, twenty, 20. ⁴ χιλιάς, ἄδος, ἡ, thousand. ⁵ ἐκπειράζω, test thoroughly, tempt. ⁶ πειράζω, test, tempt. ⁷ ὄφις, εως, ὁ, snake, serpent. ⁸ γογγύζω, mutter, murmur. ⁹ ὀλοθρευτής, οὐ, ὁ, destroyer. ¹⁰ τύπος, ου, ὁ, mark, example. ¹¹ συμβαίνω, come together, come to pass. ¹² νουθεσία, ας, ἡ, admonition, instruction. ¹³ τέλος, ους, τό, end, purpose. ¹⁴ καταντάω, come to, arrive. ¹⁵ πειρασμός, οὐ, ὁ, temptation, trial. ¹⁶ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ¹⁷ ἑάω, permit, allow. ¹⁸ ἔκβασις, εως, ἡ, outcome, way out. ¹⁹ ὑποφέρω, endure, bear up under. ²⁰ διόπερ, therefore, for this very reason. ²¹ φεύγω, flee, escape. ²² εἰδωλολατρεία, ας, ἡ, worship or service of an image. ²³ φρόνιμος, prudent, wise. ²⁴ ποτήριον, ου, τό, cup, drinking cup. ²⁵ εὐλογία, ας, ἡ, blessing, adulation. ²⁶ εὐλογέω, bless.

κοινωνία¹ τοῦ αἵματος τοῦ χριστοῦ ἐστίν; Τὸν ἄρτον ὃν κλῶμεν,² οὐχὶ κοινωνία
τοῦ σώματος τοῦ χριστοῦ ἐστίν; Ὅτι εἷς ἄρτος, ἐν σώμα, οἱ πολλοὶ ἐσμεν: οἱ 17
γὰρ πάντες ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄρτου μετέχομεν.³ Βλέπετε τὸν Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα: 18
οὐχὶ οἱ ἐσθίοντες τὰς θυσίας⁴ κοινωνοὶ⁵ τοῦ θυσιαστηρίου⁶ εἰσίν; Τί οὖν φημι; 19
Ὅτι εἰδωλόν⁷ τί ἐστίν; Ἡ ὅτι εἰδωλόθυτόν⁸ τί ἐστίν; Ἀλλ' ὅτι ἃ θύει⁹ τὰ ἔθνη, 20
δαιμονίοις θύει,⁹ καὶ οὐ θεῶ: οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς κοινωνοὺς⁵ τῶν δαιμονίων
γίνεσθαι. Οὐ δύνασθε ποτήριον¹⁰ κυρίου πίνειν καὶ ποτήριον¹⁰ δαιμονίων: οὐ 21
δύνασθε τραπέζης¹¹ κυρίου μετέχειν³ καὶ τραπέζης¹¹ δαιμονίων. Ἡ 22
παραζηλοῦμεν¹² τὸν κύριον; Μὴ ἰσχυρότεροι¹³ αὐτοῦ ἐσμέν;

Πάντα μοι ἔξεστιν,¹⁴ ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει.¹⁵ Πάντα μοι ἔξεστιν,¹⁴ ἀλλ' οὐ 23
πάντα οἰκοδομεῖ.¹⁶ Μηδεὶς τὸ ἑαυτοῦ ζητεῖτω, ἀλλὰ τὸ τοῦ ἑτέρου ἕκαστος. 24
Πᾶν τὸ ἐν μακέλλῳ¹⁷ πωλούμενον¹⁸ ἐσθίετε, μηδὲν ἀνακρίνοντες¹⁹ διὰ τὴν

¹ κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution. ² κλάω, break. ³ μετέχω, partake of, share in. ⁴ θυσία, ας, ἡ, sacrifice. ⁵ κοινωνός, οὐ, ὁ, partner, sharer. ⁶ θυσιαστήριον, ου, τό, altar. ⁷ εἰδωλον, ου, τό, image, idol. ⁸ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ⁹ θύω, sacrifice, kill. ¹⁰ ποτήριον, ου, τό, cup, drinking cup. ¹¹ τράπεζα, ης, ἡ, table. ¹² παραζηλῶ, provoke to jealousy, make jealous. ¹³ ἰσχυρός, strong, mighty. ¹⁴ ἔξεστιν, it is lawful, it is permitted. ¹⁵ συμφέρω, bring together, it is profitable. ¹⁶ οἰκοδομέω, build up, construct. ¹⁷ μακέλλον, ου, τό, meat market, food market. ¹⁸ πωλέω, sell. ¹⁹ ἀνακρίνω, examine, inquire into.

συνείδησιν:¹ Τοῦ γὰρ κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα² αὐτῆς. Εἰ δέ τις καλεῖ ὑμᾶς 26
 τῶν ἀπίστων,³ καὶ θέλετε πορεύεσθαι, πᾶν τὸ παρατιθέμενον⁴ ὑμῖν ἐσθίετε,
 μηδὲν ἀνακρίνοντες⁵ διὰ τὴν συνείδησιν.¹ Ἐὰν δέ τις ὑμῖν εἴπῃ, Τοῦτο 28
 εἰδωλόθυτόν⁶ ἐστίν, μὴ ἐσθίετε δι' ἐκεῖνον τὸν μηνύσαντα⁷ καὶ τὴν συνείδησιν:¹
 Τοῦ γὰρ κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα² αὐτῆς. Συνείδησιν¹ δὲ λέγω, οὐχὶ τὴν 29
 ἑαυτοῦ, ἀλλὰ τὴν τοῦ ἑτέρου: ἵνα τί γὰρ ἡ ἐλευθερία⁸ μου κρίνεται ὑπὸ ἄλλης
 συνειδήσεως;¹ Εἰ ἐγὼ χάριτι μετέχω,⁹ τί βλασφημοῦμαι¹⁰ ὑπὲρ οὗ ἐγὼ 30
 εὐχαριστῶ;¹¹ Εἴτε οὖν ἐσθίετε, εἴτε πίνετε, εἴτε τι ποιεῖτε, πάντα εἰς δόξαν θεοῦ 31
 ποιεῖτε. Ἀπρόσκοποι¹² γίνεσθε καὶ Ἰουδαίοις καὶ Ἑλλησιν¹³ καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ 32
 τοῦ θεοῦ: καθὼς καὶ ἐγὼ πάντα πᾶσιν ἀρέσκω,¹⁴ μὴ ζητῶν τὸ ἑμαυτοῦ¹⁵ συμφέρον, 33
 ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν, ἵνα σωθῶσιν.

¹ συνείδησις, εως, ἡ, conscience. ² πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ³ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ⁴ παρατίθηναι, set before, entrust. ⁵ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ⁶ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ⁷ μνηνύω, make known, report. ⁸ ἐλευθερία, ας, ἡ, liberty, freedom. ⁹ μετέχω, partake of, share in. ¹⁰ βλασφημέω, revile, blaspheme. ¹¹ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ¹² ἀπρόσκοπος, blameless, giving no offense. ¹³ Ἑλληναί, ἡννο, ὁ, Greek, Hellene. ¹⁴ ἀρέσκω, please, serve. ¹⁵ ἑμαυτοῦ, of myself. ¹⁶ συμφέρω, bring together, it is profitable.

Μιμηταί¹ μου γίνεσθε, καθὼς καὶ γὰρ χριστοῦ.

11

Ἐπαινῶ² δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὅτι πάντα μου μέμνησθε,³ καὶ καθὼς παρέδωκα ὑμῖν²
 τὰς παραδόσεις⁴ κατέχετε.⁵ Θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι, ὅτι παντὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ³
 ὁ χριστὸς ἐστίν· κεφαλὴ δὲ γυναικός, ὁ ἀνὴρ· κεφαλὴ δὲ χριστοῦ, ὁ θεός. Πᾶς⁴
 ἀνὴρ προσευχόμενος ἢ προφητεύων,⁶ κατὰ κεφαλῆς ἔχων, καταισχύνει⁷ τὴν
 κεφαλὴν αὐτοῦ. Πᾶσα δὲ γυνὴ προσευχομένη ἢ προφητεύουσα⁶⁵
 ἀκατακαλύπτω⁸ τῇ κεφαλῇ, καταισχύνει⁷ τὴν κεφαλὴν ἑαυτῆς· ἐν γὰρ ἐστίν
 καὶ τὸ αὐτὸ τῇ ἐξυρημένῃ.⁹ Εἰ γὰρ οὐ κατακαλύπτεται¹⁰ γυνή, καὶ κειράσθω·¹¹⁶
 εἰ δὲ αἰσχρὸν¹² γυναικὶ τὸ κείρασθαι¹¹ ἢ ξυρᾶσθαι,⁹ κατακαλυπτέσθω.¹⁰ Ἄνὴρ⁷
 μὲν γὰρ οὐκ ὀφείλει¹³ κατακαλύπτεσθαι¹⁰ τὴν κεφαλὴν, εἰκὼν¹⁴ καὶ δόξα θεοῦ
 ὑπάρχων· γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρός ἐστίν. Οὐ γὰρ ἐστίν ἀνὴρ ἐκ γυναικός, ἀλλὰ⁸
 γυνὴ ἐξ ἀνδρός· καὶ γὰρ οὐκ ἐκτίσθη¹⁵ ἀνὴρ διὰ τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ γυνὴ διὰ τὸν⁹

¹ μιμητής, οὐ, ὁ, imitator. ² ἐπαινέω, praise, commend. ³ μιμνήσκομαι, remember, recall. ⁴ παράδοσις, εὖς, ἡ, tradition, instruction. ⁵ κατέχω, hold back, hold fast. ⁶ προφητεύω, prophesy, foretell. ⁷ καταισχύνω, put to shame, shame. ⁸ ἀκατακάλυπτος, uncovered, not veiled. ⁹ ξυράω, shave. ¹⁰ κατακαλύπτω, cover up, veil. ¹¹ κείρω, shear, cut off. ¹² αἰσχρός, shameful, base. ¹³ ὀφείλω, owe, ought. ¹⁴ εἰκὼν, ὄνος, ἡ, image, likeness. ¹⁵ κτίζω, create, form.

ἄνδρα: διὰ τοῦτο ὀφείλει¹ ἡ γυνὴ ἐξουσίαν ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς διὰ τοὺς 10
 ἀγγέλους. Πλὴν² οὔτε ἀνὴρ χωρὶς³ γυναικός, οὔτε γυνὴ χωρὶς³ ἀνδρός, ἐν κυρίῳ. 11
 Ὡςπερ⁴ γὰρ ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ ἀνδρός, οὕτως⁵ καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς γυναικός, τὰ δὲ 12
 πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ. Ἐν ὑμῖν αὐτοῖς κρίνατε: πρέπον⁶ ἐστὶν γυναῖκα 13
 ἀκατακάλυπτον⁷ τῷ θεῷ προσεύχεσθαι; Ἡ οὐδὲ αὐτὴ ἡ φύσις⁸ διδάσκει ὑμᾶς, 14
 ὅτι ἀνὴρ μὲν ἐὰν κομᾷ,⁹ ἀτιμία¹⁰ αὐτῷ ἐστίν; Γυνὴ δὲ ἐὰν κομᾷ,⁹ δόξα αὐτῇ 15
 ἐστίν. Ὅτι ἡ κόμη¹¹ ἀντὶ¹² περιβολαίου¹³ δέδοται. Εἰ δέ τις δοκεῖ φιλόνηκος¹⁴ 16
 εἶναι, ἡμεῖς τοιαύτην συνήθειαν¹⁵ οὐκ ἔχομεν, οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι τοῦ θεοῦ.

Τοῦτο δὲ παραγγέλλων¹⁶ οὐκ ἐπαινῶ,¹⁷ ὅτι οὐκ εἰς τὸ κρεῖττον¹⁸ ἀλλ' εἰς τὸ ἥττον 17
 συνέρχεσθε.²⁰ Πρῶτον μὲν γὰρ συνερχομένων²⁰ ὑμῶν ἐν ἐκκλησίᾳ, ἀκούω 18
 σχίσματα²¹ ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν, καὶ μέρος²² τι πιστεύω. Δεῖ γὰρ καὶ αἵρέσεις²³ ἐν 19

¹ ὀφείλω, owe, ought. ² πλὴν, however, but. ³ χωρὶς, separate, apart from (gen). ⁴ ὥςπερ, just as, even as. ⁵ οὕτως, thus, so. ⁶ πρέπω, be clearly seen, be fitting. ⁷ ἀκατακάλυπτος, uncovered, not veiled. ⁸ φύσις, εὖ, ἡ, nature, inherent nature. ⁹ κομᾷ, have long hair, wear the hair long. ¹⁰ ἀτιμία, ας, ἡ, dishonor, disgrace. ¹¹ κόμη, ης, ἡ, (long) hair, hair. ¹² ἀντὶ, instead of, in place of. ¹³ περιβόλαιον, ου, τό, covering, cloak. ¹⁴ φιλόνηκος, quarrelsome, contentious. ¹⁵ συνήθεια, ας, ἡ, habit, custom. ¹⁶ παραγγέλλω, order, command. ¹⁷ ἐπαινέω, praise, commend. ¹⁸ κρείττων, stronger, more excellent. ¹⁹ ἥττων, lesser, inferior. ²⁰ συνέρχομαι, come together, come or go with. ²¹ σχίσμα, τος, τό, tear, division. ²² μέρος, ους, τό, part, portion. ²³ αἵρεσις, εὖ, ἡ, choice, faction.

ὑμῖν εἶναι, ἵνα οἱ δόκιμοι¹ φανεροὶ² γένωνται ἐν ὑμῖν. Συνερχομένων³ οὖν ὑμῶν 20
 ἐπὶ τὸ αὐτό, οὐκ ἔστιν κυριακὸν⁴ δεῖπνον⁵ φαγεῖν. Ἐκαστος γὰρ τὸ ἴδιον 21
 δεῖπνον⁵ προλαμβάνει⁶ ἐν τῷ φαγεῖν, καὶ ὅς μὲν πεινᾷ,⁷ ὅς δὲ μεθύει.⁸ Μὴ γὰρ 22
 οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν; Ἡ τῆς ἐκκλησίας τοῦ θεοῦ
 καταφρονεῖτε,⁹ καὶ καταισχύνετε¹⁰ τοὺς μὴ ἔχοντας; Τί ὑμῖν εἶπω; Ἐπαινέσω¹¹
 ὑμᾶς ἐν τούτῳ; Οὐκ ἐπαινῶ.¹¹ Ἐγὼ γὰρ παρέλαβον¹² ἀπὸ τοῦ κυρίου ὁ καὶ 23
 παρέδωκα ὑμῖν, ὅτι ὁ κύριος Ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτὶ ἣ παρεδίδοτο ἔλαβεν ἄρτον, 24
 καὶ εὐχαριστήσας¹³ ἔκλασεν¹⁴ καὶ εἶπεν, Λάβετε, φάγετε: τοῦτό μου ἐστὶν τὸ
 σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλῶμενον:¹⁴ τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.¹⁵ 25
 Ὡσαύτως¹⁶ καὶ τὸ ποτήριον¹⁷ μετὰ τὸ δειπνήσαι,¹⁸ λέγων, Τοῦτο τὸ ποτήριον¹⁷
 ἡ καινὴ¹⁹ διαθήκη²⁰ ἐστὶν ἐν τῷ ἐμῷ αἵματι: τοῦτο ποιεῖτε, ὡσάκις²¹ ἂν πίνητε,
 εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.¹⁵ Ὅσάκις²¹ γὰρ ἂν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον, καὶ τὸ 26

¹ δόκιμος, tested, approved. ² φανερός, manifest, apparent. ³ συνέρχομαι, come together, come or go with. ⁴ κυριακός, Lord's, of the Lord. ⁵ δεῖπνον, ου, τό, supper, dinner. ⁶ προλαμβάνω, take beforehand, take before. ⁷ πεινάω, hunger, am hungry. ⁸ μεθύω, be drunken, am drunk. ⁹ καταφρονέω, think little of, despise. ¹⁰ καταισχύνω, put to shame, shame. ¹¹ ἐπαινέω, praise, commend. ¹² παραλαμβάνω, receive, take. ¹³ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ¹⁴ κλάω, break. ¹⁵ ἀνάμνησις, εως, ἡ, remembrance, reminder. ¹⁶ ὡσαύτως, likewise. ¹⁷ ποτήριον, ου, τό, cup, drinking cup. ¹⁸ δειπνέω, eat, dine. ¹⁹ καινός, new, fresh. ²⁰ διαθήκη, ης, ἡ, covenant, will. ²¹ ὡσάκις, as often as.

ποτήριον¹ τοῦτο πίνετε, τὸν θάνατον τοῦ κυρίου καταγγέλλετε² ἄχρι³ οὗ ἂν
 ἔλθῃ. Ὡστε ὃς ἂν ἐσθίῃ τὸν ἄρτον τοῦτον ἢ πίνη τὸ ποτήριον¹ τοῦ κυρίου 27
 ἀναξίως⁴ τοῦ κυρίου, ἔνοχος⁵ ἔσται τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ κυρίου. 28
 Δοκιμαζέτω⁶ δὲ ἄνθρωπος ἑαυτόν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω, καὶ ἐκ τοῦ
 ποτηρίου¹ πινέτω. Ὁ γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων ἀναξίως,⁴ κρίμα⁷ ἑαυτῷ ἐσθίει καὶ 29
 πίνει, μὴ διακρίνων⁸ τὸ σῶμα τοῦ κυρίου. Διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ ἀσθενεῖς⁹ 30
 καὶ ἄρρωστοι,¹⁰ καὶ κοιμῶνται¹¹ ἱκανοί.¹² Εἰ γὰρ ἑαυτοὺς διεκρίνομεν,⁸ οὐκ ἂν 31
 ἐκρινόμεθα. Κρινόμενοι δέ, ὑπὸ κυρίου παιδεύομεθα,¹³ ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ 32
 κατακριθῶμεν.¹⁴ Ὡστε, ἀδελφοί μου, συνερχόμενοι¹⁵ εἰς τὸ φαγεῖν, ἀλλήλους 33
 ἐκδέχεσθε.¹⁶ Εἰ δέ τις πεινᾷ,¹⁷ ἐν οἴκῳ ἐσθιέτω: ἵνα μὴ εἰς κρίμα⁷ συνέρχησθε.¹⁵ 34
 Τὰ δὲ λοιπά, ὡς ἂν ἔλθω, διατάξομαι.¹⁸

¹ ποτήριον, ου, τό, cup, drinking cup. ² καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ³ ἄχρι, as far as, up to (gen). ⁴ ἀναξίως, in an unworthy or improper manner. ⁵ ἔνοχος, involved in, liable. ⁶ δοκιμάζω, prove, approve. ⁷ κρίμα, ος, τό, judgment, verdict. ⁸ διακρίνω, discriminate, judge. ⁹ ἀσθενής, weak, infirm. ¹⁰ ἄρρωστος, sick, ill. ¹¹ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ¹² ἱκανός, sufficient, able. ¹³ παιδεύω, teach, educate. ¹⁴ κατακρίνω, condemn. ¹⁵ συνέρχομαι, come together, come or go with. ¹⁶ ἐκδέχομαι, await, expect. ¹⁷ πεινάω, hunger, am hungry. ¹⁸ διατάσσω, command, give orders to.

Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν,¹ ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν.² Οἶδατε ὅτι ὅτε ἔθνη **12**

ἤτε πρὸς τὰ εἰδωλα³ τὰ ἄφωνα,⁴ ὡς ἂν ἡγεσθε, ἀπαγόμενοι.⁵ Διὸ γνωρίζω⁶ ὑμῖν **3**

ὅτι οὐδεὶς ἐν πνεύματι θεοῦ λαλῶν λέγει Ἀνάθεμα⁷ Ἰησοῦν· καὶ οὐδεὶς δύναται

εἰπεῖν, Κύριον Ἰησοῦν, εἰ μὴ ἐν πνεύματι ἁγίῳ.

Διαιρέσεις⁸ δὲ χαρισμάτων⁹ εἰσὶν, τὸ δὲ αὐτὸ πνεῦμα. Καὶ διαιρέσεις⁸ διακονιῶν¹⁰ **4**

εἰσὶν, καὶ ὁ αὐτὸς κύριος. Καὶ διαιρέσεις⁸ ἐνεργημάτων¹¹ εἰσὶν, ὁ δὲ αὐτός ἐστιν **6**

θεός, ὁ ἐνεργῶν¹² τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. Ἐκάστῳ δὲ δίδεται ἢ φανέρωσις¹³ τοῦ **7**

πνεύματος πρὸς τὸ συμφέρον.¹⁴ Ὡς μὲν γὰρ διὰ τοῦ πνεύματος δίδεται λόγος **8**

σοφίας, ἄλλω δὲ λόγος γνώσεως,¹⁵ κατὰ τὸ αὐτὸ πνεῦμα· ἐτέρῳ δὲ πίστις, ἐν τῷ **9**

αὐτῷ πνεύματι· ἄλλω δὲ χαρίσματα⁹ ἰαμάτων¹⁶ ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι· ἄλλω δὲ **10**

ἐνεργήματα¹¹ δυνάμεων, ἄλλω δὲ προφητεία,¹⁷ ἄλλω δὲ διακρίσεις¹⁸

πνευμάτων, ἐτέρῳ δὲ γένη¹⁹ γλωσσῶν, ἄλλω δὲ ἐρμηνεία²⁰ γλωσσῶν· πάντα δὲ **11**

¹ πνευματικός, spiritual. ² ἀγνοέω, not know, be unaware. ³ εἰδωλον, ου, τό, image, idol. ⁴ ἄφωνος, speechless, mute. ⁵ ἀπάγω, lead away, lead. ⁶ γνωρίζω, make known, declare. ⁷ ἀνάθεμα, τος, τό, accursed, curse. ⁸ διαίρεσις, εως, ή, division, variety. ⁹ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ¹⁰ διακονία, ας, ή, waiting at table, service. ¹¹ ἐνεργημα, τος, τό, effect, activity. ¹² ἐνεργέω, work, effect. ¹³ φανέρωσις, εως, ή, disclosure, announcement. ¹⁴ συμφέρω, bring together, it is profitable. ¹⁵ γνώσις, εως, ή, wisdom, knowledge. ¹⁶ ἰαμα, τος, τό, healing, curing. ¹⁷ προφητεία, ας, ή, prophecy. ¹⁸ διάκρισις, εως, ή, act of passing judgment. ¹⁹ γένος, ους, τό, race, kind. ²⁰ ἐρμηνεία, ας, ή, interpretation, translation.

ταῦτα ἐνεργεῖ¹ τὸ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα, διαιροῦν² ἰδίᾳ ἐκάστῳ καθὼς
βούλεται.³

Καθάπερ⁴ γὰρ τὸ σῶμα ἐν ἔστιν, καὶ μέλη⁵ ἔχει πολλά, πάντα δὲ τὰ μέλη⁵ τοῦ 12
σώματος τοῦ ἐνός, πολλὰ ὄντα, ἐν ἔστιν σῶμα: οὕτως καὶ ὁ χριστός. Καὶ γὰρ ἐν 13
ἐνὶ πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἐν σῶμα ἐβαπτίσθημεν, εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε
Ἕλληνες,⁶ εἴτε δοῦλοι εἴτε ἐλεύθεροι:⁷ καὶ πάντες εἰς ἐν πνεῦμα ἐποτίσθημεν.⁸ 14
Καὶ γὰρ τὸ σῶμα οὐκ ἔστιν ἐν μέλος⁵ ἀλλὰ πολλά. Ἐὰν εἴπη ὁ πούς, Ὅτι οὐκ 15
εἰμὶ χεῖρ, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος: οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος; 16
Καὶ ἐὰν εἴπη τὸ οὖς,⁹ Ὅτι οὐκ εἰμὶ ὀφθαλμός, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος: οὐ
παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος; Εἰ ὅλον τὸ σῶμα ὀφθαλμός, ποῦ¹⁰ ἢ 17
ἀκοή;¹¹ Εἰ ὅλον ἀκοή,¹¹ ποῦ¹⁰ ἢ ὄσφρησις;¹² Νυνὶ¹³ δὲ ὁ θεὸς ἔθετο τὰ μέλη⁵ ἐν 18
ἐκαστον αὐτῶν ἐν τῷ σώματι, καθὼς ἠθέλησεν. Εἰ δὲ ἦν τὰ πάντα ἐν μέλος,⁵ 19

¹ ἐνεργέω, work, effect. ² διαιρέω, distribute, divide. ³ βούλομαι, wish, will. ⁴ καθάπερ, even as, just as. ⁵ μέλος, οὐς, τό, member, limb. ⁶ Ἕλλην, ἡνος, ὁ, Greek, Hellene. ⁷ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ⁸ ποτίζω, give drink to, cause to drink. ⁹ οὖς, οὐς, τό, ear. ¹⁰ ποῦ, where?. ¹¹ ἀκοή, ἤς, ἡ, hearing, report. ¹² ὄσφρησις, εὖος, ἡ, sense of smell, nose. ¹³ νυνί, now, already.

ποῦ¹ τὸ σῶμα; Νῦν δὲ πολλὰ μὲν μέλη,² ἐν δὲ σῶμα. Οὐ δύναται δὲ ὁ 20
 ὀφθαλμὸς εἰπεῖν τῇ χειρί, Χρεῖαν³ σου οὐκ ἔχω: ἢ πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσίν,
 Χρεῖαν³ ὑμῶν οὐκ ἔχω. Ἀλλὰ πολλῶ μᾶλλον τὰ δοκοῦντα μέλη² τοῦ σώματος 22
 ἀσθενέστερα⁴ ὑπάρχειν, ἀναγκαῖά⁵ ἐστίν: καὶ ἃ δοκοῦμεν ἀτιμότερα⁶ εἶναι τοῦ 23
 σώματος, τούτοις τιμὴν⁷ περισσοτέραν⁸ περιτίθεμεν:⁹ καὶ τὰ ἀσχήμονα¹⁰ ἡμῶν
 εὐσχημοσύνην¹¹ περισσοτέραν⁸ ἔχει: τὰ δὲ εὐσχήμονα¹² ἡμῶν οὐ χρεῖαν³ ἔχει: 24
 ἀλλ' ὁ θεὸς συνεκέρασεν¹³ τὸ σῶμα, τῷ ὑστεροῦντι¹⁴ περισσοτέραν⁸ δοὺς τιμὴν,⁷
 ἵνα μὴ ᾖ σχίσματα¹⁵ ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσιν¹⁶ 25
 τὰ μέλη.² Καὶ εἴτε πάσχει¹⁷ ἐν μέλος,² συμπάσχει¹⁸ πάντα τὰ μέλη:² εἴτε 26
 δοξάζεται ἐν μέλος,² συγχαίρει¹⁹ πάντα τὰ μέλη.² Ὑμεῖς δὲ ἐστε σῶμα χριστοῦ, 27
 καὶ μέλη² ἐκ μέρους.²⁰ Καὶ οὓς μὲν ἔθετο ὁ θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶτον 28
 ἀποστόλους, δεύτερον²¹ προφήτας, τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα²² δυνάμεις, εἶτα

¹ ποῦ, where?. ² μέλος, ους, τό, member, limb. ³ χρεῖα, ας, ἡ, need, necessity. ⁴ ἀσθενής, weak, infirm. ⁵ ἀναγκαῖος, necessary, essential. ⁶ ἀτιμος, without honor, dishonored. ⁷ τιμή, ἥς, ἡ, honor, price. ⁸ περισσός, excessive, abundant. ⁹ περιτίθημι, place around, put around. ¹⁰ ἀσχήμων, unseemly, indecent. ¹¹ εὐσχημοσύνη, ἥς, ἡ, propriety, seemliness. ¹² εὐσχήμων, honorable. ¹³ συγκεράννυμι, blend, unite. ¹⁴ ὑστερέω, lack, need. ¹⁵ σχίσμα, τος, τό, tear, division. ¹⁶ μεριμνάω, be anxious, distracted. ¹⁷ πάσχω, suffer, am acted upon. ¹⁸ συμπάσχω, suffer with, suffer together with. ¹⁹ συγχαίρω, rejoice with. ²⁰ μέρος, ους, τό, part, portion. ²¹ δεύτερος, second. ²² ἔπειτα, then, after this. ²³ εἶτα, then, thereafter.

χαρίσματα¹ ἰαμάτων,² ἀντιλήψεις,³ κυβερνήσεις,⁴ γένη⁵ γλωσσῶν. Μὴ πάντες 29
 ἀπόστολοι; Μὴ πάντες προφήται; Μὴ πάντες διδάσκαλοι; Μὴ πάντες
 δυνάμεις; Μὴ πάντες χαρίσματα¹ ἔχουσιν ἰαμάτων;² Μὴ πάντες γλώσσαις 30
 λαλοῦσιν; Μὴ πάντες διερμηνεύουσιν;⁶ Ζηλοῦτε⁷ δὲ τὰ χαρίσματα¹ τὰ 31
 κρείττονα.⁸ Καὶ ἔτι καθ' ὑπερβολὴν⁹ ὁδὸν ὑμῖν δείκνυμι.¹⁰

Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, **13**

γέγονα χαλκὸς¹¹ ἢ ἡχῶν¹² ἢ κύμβαλον¹³ ἀλαλάζον.¹⁴ Καὶ ἐὰν ἔχω προφητείαν,¹⁵ 2
 καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια¹⁶ πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν,¹⁷ καὶ ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν
 πίστιν, ὥστε ὅρη μεθιστάνειν,¹⁸ ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐθέν εἰμι. Καὶ ἐὰν ψωμίσω 3
 πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ ἐὰν παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα καυθήσωμαι,²⁰
 ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι.²¹ Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ,²² χρηστεύεται:²³ 4

¹ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ² ἱαμα, τος, τό, healing, curing. ³ ἀντιλήψις, εως, ἡ, help, ministration. ⁴ κυβερνήσις, εως, ἡ, administration, governing. ⁵ γένος, ους, τό, race, kind. ⁶ διερμηνεύω, translate, interpret. ⁷ ζηλώω, be zealous, am jealous. ⁸ κρείττων, stronger, more excellent. ⁹ ὑπερβολή, ἡς, ἡ, excess, superiority. ¹⁰ δείκνυμι, show, point out. ¹¹ χαλκός, οὔ, ὁ, money, copper or bronze. ¹² ἡχέω, sound, ring out. ¹³ κύμβαλον, ου, τό, cymbal. ¹⁴ ἀλαλάζω, cry aloud, wail loudly. ¹⁵ προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ¹⁶ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ¹⁷ γνῶσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ¹⁸ μεθίστημι, remove, turn away. ¹⁹ ψωμίζω, feed with morsels, feed. ²⁰ καίω, burn, ignite. ²¹ ὠφελέω, profit, help. ²² μακροθυμέω, be patient, suffer long. ²³ χρηστεύομαι, be kind, loving.

ἡ ἀγάπη οὐ ζηλοῖ:¹ ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται,² οὐ φυσιοῦται,³ οὐκ ἀσχημονεῖ,⁴ 5
 οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται,⁵ οὐ λογίζεται⁶ τὸ κακόν, οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ 6
 ἀδικίᾳ,⁷ συγχαίρει⁸ δὲ τῇ ἀληθείᾳ, πάντα στέγει,⁹ πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, 7
 πάντα ὑπομένει.¹¹ Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε¹² ἐκπίπτει:¹³ εἴτε δὲ προφητεῖαι,¹⁴ 8
 καταργηθήσονται:¹⁵ εἴτε γλῶσσαι, παύσσονται:¹⁶ εἴτε γνώσις,¹⁷ καταργηθήσεται.¹⁵
 Ἐκ μέρους¹⁸ δὲ γινώσκωμεν, καὶ ἐκ μέρους¹⁸ προφητεύομεν:¹⁹ ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ 9
 τέλειον,²⁰ τότε τὸ ἐκ μέρους¹⁸ καταργηθήσεται.¹⁵ Ὅτε ἤμην νήπιος,²¹ ὡς νήπιος²¹ 11
 ἐλάλουν, ὡς νήπιος²¹ ἐφρόνουν,²² ὡς νήπιος²¹ ἐλογιζόμην:⁶ ὅτε δὲ γέγονα ἀνὴρ,
 κατήργηκα¹⁵ τὰ τοῦ νηπίου.²¹ Βλέπομεν γὰρ ἄρτι²³ δι' ἐσόπτρου²⁴ ἐν αἰνίγματι,²⁵ 12
 τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον: ἄρτι²³ γινώσκω ἐκ μέρους,¹⁸ τότε δὲ
 ἐπιγινώσσομαι²⁶ καθὼς καὶ ἐπεγνώσθην.²⁶ Νυνὶ²⁷ δὲ μένει πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, 13
 τὰ τρία ταῦτα: μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη.

¹ ζηλόω, be zealous, am jealous. ² περπερεύομαι, boast, brag. ³ φυσιώω, puff or blow up, be arrogant. ⁴ ἀσχημονέω, act unbecomingly, disgracefully. ⁵ παροξύνω, provoke, irritate. ⁶ λογίζομαι, calculate, consider. ⁷ ἀδικία, ας, ἡ, unrighteousness. ⁸ συγχαίρω, rejoice with. ⁹ στέγω, endure, bear. ¹⁰ ἐλπίζω, hope, hope for. ¹¹ ὑπομένω, tarry, endure. ¹² οὐδέποτε, never. ¹³ ἐκπίπτω, fall away, fall out. ¹⁴ προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ¹⁵ καταργέω, make ineffective, abolish. ¹⁶ παύω, cause to cease. ¹⁷ γνώσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ¹⁸ μέρος, ους, τό, part, portion. ¹⁹ προφητεύω, prophesy, foretell. ²⁰ τέλειος, complete, perfect. ²¹ νήπιος, infant, child. ²² φρονέω, think, judge. ²³ ἄρτι, now, just now. ²⁴ ἔσοπτρον, ου, τό, mirror. ²⁵ αἶνιγμα, τος, τό, riddle, enigma. ²⁶ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ²⁷ νυνί, now, already.

Διώκετε¹ τὴν ἀγάπην· ζηλοῦτε² δὲ τὰ πνευματικά,³ μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε.⁴ **14**

Ὁ γὰρ λαλῶν γλώσση οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ, ἀλλὰ τῷ θεῷ· οὐδεὶς γὰρ ἀκούει,
πνεύματι δὲ λαλεῖ μυστήρια.⁵ Ὁ δὲ προφητεύων⁴ ἀνθρώποις λαλεῖ οἰκοδομὴν⁶ **3**
καὶ παράκλησιν⁷ καὶ παραμυθίαν.⁸ Ὁ λαλῶν γλώσση ἑαυτὸν οἰκοδομεῖ,⁹ ὁ δὲ **4**
προφητεύων⁴ ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ.⁹ Θέλω δὲ πάντας ὑμᾶς λαλεῖν γλώσσαις, **5**
μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε·⁴ μείζων γὰρ ὁ προφητεύων⁴ ἢ ὁ λαλῶν γλώσσαις,
ἐκτὸς¹⁰ εἰ μὴ διερμηνεύει,¹¹ ἵνα ἡ ἐκκλησία οἰκοδομὴν⁶ λάβῃ. Νυνὶ¹² δέ, ἀδελφοί, **6**
ἐὰν ἔλθω πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις λαλῶν, τί ὑμᾶς ὠφελήσω,¹³ ἐὰν μὴ ὑμῖν
λαλήσω ἢ ἐν ἀποκαλύψει,¹⁴ ἢ ἐν γνώσει,¹⁵ ἢ ἐν προφητείᾳ¹⁶ ἢ ἐν διδαχῇ;¹⁷ Ὅμως **7**
τὰ ἄψυχα¹⁹ φωνὴν διδόντα, εἴτε αὐλός,²⁰ εἴτε κιθάρα,²¹ ἐὰν διαστολὴν²² τοῖς
φθόγγοις²³ μὴ διδῶ, πῶς γνωσθήσεται τὸ αὐλούμενον²⁴ ἢ τὸ κιθαριζόμενον;²⁵ **8**
Καὶ γὰρ ἐὰν ἄδηλον²⁶ φωνὴν σάλπιγγος²⁷ δῶ, τίς παρασκευάζεται²⁸ εἰς πόλεμον;²⁹ **9**

¹διώκω, pursue, persecute. ²ζηλόω, be zealous, am jealous. ³πνευματικός, spiritual. ⁴προφητεύω, prophesy, foretell. ⁵μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ⁶οικοδομή, ἥς, ἡ, building, edification. ⁷παράκλησις, εως, ἡ, exhortation, consolation. ⁸παραμυθία, ας, ἡ, encouragement, comfort. ⁹οικοδομέω, build up, construct. ¹⁰ἐκτός, aside from, besides. ¹¹διερμηνεύω, translate, interpret. ¹²νυνί, now, already. ¹³ὠφελέω, profit, help. ¹⁴ἀποκαλύψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ¹⁵γνώσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ¹⁶προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ¹⁷διδαχή, ἥς, ἡ, teaching, instruction. ¹⁸ὅμως, yet, nevertheless. ¹⁹ἄψυχος, inanimate, lifeless. ²⁰αὐλός, οὔ, ὁ, flute, pipe. ²¹κιθάρα, ας, ἡ, lyre, harp. ²²διαστολή, ἥς, ἡ, difference, distinction. ²³φθόγγος, ου, ὁ, tone, voice. ²⁴αὐλέω, play a flute, play the flute. ²⁵κιθαρίζω, play the lyre, harp. ²⁶ἄδηλος, unseen, indistinct. ²⁷σάλπιγξ, ἰγγος, ἡ, trumpet. ²⁸παρασκευάζω, prepare, make ready. ²⁹πόλεμος, ου, ὁ, war, battle.

Οὕτως καὶ ὑμεῖς διὰ τῆς γλώσσης ἐὰν μὴ εὐσημον¹ λόγον δώτε, πῶς
 γνωσθήσεται τὸ λαλούμενον; Ἐσεσθε γὰρ εἰς ἀέρα² λαλοῦντες. Τοσαῦτα,³ εἰ 10
 τύχοι,⁴ γένη⁵ φωνῶν ἐστὶν ἐν κόσμῳ καὶ οὐδὲν αὐτῶν ἄφωνον.⁶ Ἐὰν οὖν μὴ 11
 εἰδῶ τὴν δύναμιν τῆς φωνῆς, ἔσομαι τῷ λαλοῦντι βάρβαρος,⁷ καὶ ὁ λαλῶν ἐν
 ἐμοὶ βάρβαρος.⁷ Οὕτως καὶ ὑμεῖς, ἐπεὶ⁸ ζηλωταί⁹ ἐστε πνευμάτων, πρὸς τὴν 12
 οἰκοδομὴν¹⁰ τῆς ἐκκλησίας ζητεῖτε ἵνα περισσεύητε.¹¹ Διόπερ¹² ὁ λαλῶν 13
 γλώσση προσευχέσθω ἵνα διερμηνεύῃ.¹³ Ἐὰν γὰρ προσεύχωμαι γλώσση, τὸ 14
 πνεῦμά μου προσεύχεται, ὁ δὲ νοῦς¹⁴ μου ἄκαρπός¹⁵ ἐστίν. Τί οὖν ἐστίν; 15
 Προσεύξομαι τῷ πνεύματι, προσεύξομαι δὲ καὶ τῷ νοί:¹⁴ ψαλῶ¹⁶ τῷ πνεύματι,
 ψαλῶ¹⁶ δὲ καὶ τῷ νοί.¹⁴ Ἐπεὶ⁸ ἐὰν εὐλογήσης¹⁷ τῷ πνεύματι, ὁ ἀναπληρῶν¹⁸ τὸν 16
 τόπον τοῦ ιδιώτου¹⁹ πῶς ἐρεῖ τὸ Ἀμὴν ἐπὶ τῇ σῇ²⁰ εὐχαριστίᾳ,²¹ ἐπειδὴ²² τί
 λέγεις οὐκ οἶδεν; Σὺ μὲν γὰρ καλῶς²³ εὐχαριστεῖς,²⁴ ἀλλ' ὁ ἕτερος οὐκ 17

¹ εὐσημος, clear, distinct. ² ἀήρ, ος, ὁ, air. ³ τοσοῦτος, so great, so much. ⁴ τυγχάνω, obtain, happen. ⁵ γένος, ους, τό, race, kind. ⁶ ἄφωνος, speechless, mute. ⁷ βάρβαρος, barbarous, barbarian. ⁸ ἐπεὶ, when, since. ⁹ ζηλωτής, οὐ, ὁ, Zealot, zealot. ¹⁰ οἰκοδομή, ἥς, ἡ, building, edification. ¹¹ περισσεύω, abound, be rich. ¹² διόπερ, therefore, for this very reason. ¹³ διερμηνεύω, translate, interpret. ¹⁴ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ¹⁵ ἄκαρπος, unfruitful, barren. ¹⁶ ψάλλω, sing, sing praise. ¹⁷ εὐλογέω, bless. ¹⁸ ἀναπληρῶ, fill up, fulfill. ¹⁹ ιδιώτης, ου, ὁ, unskilled or ungifted person, amateur. ²⁰ σός, your, yours. ²¹ εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. ²² ἐπειδὴ, since, because. ²³ καλῶς, rightly, well. ²⁴ εὐχαριστεῖω, give thanks, thank.

οἰκοδομεῖται.¹ Εὐχαριστῶ² τῷ θεῷ μου, πάντων ὑμῶν μᾶλλον γλώσσαις λαλῶν: 18
 ἀλλ' ἐν ἐκκλησίᾳ θέλω πέντε³ λόγους διὰ τοῦ νοός⁴ μου λαλῆσαι, ἵνα καὶ 19
 ἄλλους κατηχήσω,⁵ ἢ μυρίους⁶ λόγους ἐν γλώσσῃ.

Ἀδελφοί, μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς φρεσίν:⁷ ἀλλὰ τῇ κακίᾳ⁸ νηπιάζετε,⁹ ταῖς δὲ 20
 φρεσίν⁷ τέλειοι¹⁰ γίνεσθε. Ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται ὅτι Ἐν ἑτερογλώσσοις¹¹ καὶ ἐν 21
 χεῖλεσιν¹² ἑτέροις λαλήσω τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ οὐδ' οὕτως εἰσακούσονται¹³ μου,
 λέγει κύριος. Ὡστε αἱ γλώσσαι εἰς σημεῖόν εἰσιν, οὐ τοῖς πιστεύουσιν, ἀλλὰ 22
 τοῖς ἀπίστοις:¹⁴ ἡ δὲ προφητεία,¹⁵ οὐ τοῖς ἀπίστοις,¹⁴ ἀλλὰ τοῖς πιστεύουσιν. 23
 Ἐὰν οὖν συνέλθῃ¹⁶ ἡ ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ πάντες γλώσσαις λαλῶσιν,
 εἰσέλθωσιν δὲ ἰδιῶται¹⁷ ἢ ἄπιστοι,¹⁴ οὐκ ἐροῦσιν ὅτι μαίνεσθε;¹⁸ Ἐὰν δὲ πάντες 24
 προφητεύωσιν,¹⁹ εἰσέλθῃ δέ τις ἄπιστος¹⁴ ἢ ἰδιώτης,¹⁷ ἐλέγχεται²⁰ ὑπὸ πάντων,

¹ οἰκοδομέω, build up, construct. ² εὐχαριστέω, give thanks, thank. ³ πέντε, five, 5. ⁴ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ⁵ κατηγέω, teach by word of mouth. ⁶ μυρίοι, ten thousand, innumerable. ⁷ φρήν, φρενός, ἡ, thinking, understanding. ⁸ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ⁹ νηπιάζω, be (as) a child, babe. ¹⁰ τέλειος, complete, perfect. ¹¹ ἑτερόγλωσσος, of another tongue. ¹² χεῖλος, ους, τό, lip, edge. ¹³ εἰσακούω, listen, hear. ¹⁴ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ¹⁵ προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ¹⁶ συνέρχομαι, come together, come or go with. ¹⁷ ἰδιώτης, ου, ὁ, unskilled or ungifted person, amateur. ¹⁸ μαίνομαι, rage, be furious. ¹⁹ προφητεύω, prophesy, foretell. ²⁰ ἐλέγχω, convict, reprove.

ἀνακρίνεται¹ ὑπὸ πάντων, καὶ οὕτως τὰ κρυπτὰ² τῆς καρδίας αὐτοῦ φανερά³ 25

γίνεται: καὶ οὕτως πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον προσκυνήσει τῷ θεῷ ἀπαγγέλλων⁴ ὅτι

Ὁ θεὸς ὄντως⁵ ἐν ὑμῖν ἐστιν.

Τί οὖν ἐστίν, ἀδελφοί; Ὅταν συνέρχησθε,⁶ ἕκαστος ὑμῶν ψαλμὸν⁷ ἔχει, διδαχὴν⁸ 26

ἔχει, γλῶσσαν ἔχει, ἀποκάλυψιν⁹ ἔχει, ἐρμηνείαν¹⁰ ἔχει. Πάντα πρὸς οἰκοδομὴν

γινέσθω. Εἴτε γλώσση τις λαλεῖ, κατὰ δύο ἢ τὸ πλεῖστον τρεῖς, καὶ ἀνά¹² μέρος, 27

καὶ εἷς διερμηνευέτω:¹⁴ ἐὰν δὲ μὴ ἦ διερμηνευτής,¹⁵ σιγάτω¹⁶ ἐν ἐκκλησίᾳ: 28

ἑαυτῷ δὲ λαλείτω καὶ τῷ θεῷ. Προφῆται δὲ δύο ἢ τρεῖς λαλείτωσαν, καὶ οἱ 29

ἄλλοι διακρινέτωσαν.¹⁷ Ἐὰν δὲ ἄλλω ἀποκαλυφθῇ¹⁸ καθημένῳ, ὁ πρῶτος 30

σιγάτω.¹⁶ Δύνασθε γὰρ καθ' ἓνα πάντες προφητεύειν,¹⁹ ἵνα πάντες μανθάνωσιν, 31

καὶ πάντες παρακαλῶνται: καὶ πνεύματα προφητῶν προφήταις ὑποτάσσεται.²¹ 32

¹ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ² κρυπτός, hidden, secret. ³ φανερός, manifest, apparent. ⁴ ἀπαγγέλλω, announce, report. ⁵ ὄντως, really, indeed. ⁶ συνέρχομαι, come together, come or go with. ⁷ ψαλμός, οὐ, ὁ, song of praise, psalm. ⁸ διδαχή, ἥς, ἡ, teaching, instruction. ⁹ ἀποκάλυψις, εὖς, ἡ, revelation, unveiling. ¹⁰ ἐρμηνεία, ας, ἡ, interpretation, translation. ¹¹ οἰκοδομή, ἥς, ἡ, building, edification. ¹² ἀνά, upwards, upon. ¹³ μέρος, οὐς, τό, part, portion. ¹⁴ διερμηνεύω, translate, interpret. ¹⁵ διερμηνευτής, οὐ, ὁ, interpreter, translator. ¹⁶ σιγάω, be silent, become silent. ¹⁷ διακρίνω, discriminate, judge. ¹⁸ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ¹⁹ προφητεύω, prophesy, foretell. ²⁰ μανθάνω, learn, ascertain. ²¹ ὑποτάσσω, subject, put in subjection.

Οὐ γάρ ἐστιν ἀκαταστασίας¹ ὁ θεός, ἀλλὰ εἰρήνης, ὡς ἐν πάσαις ταῖς 33

ἐκκλησίαις τῶν ἁγίων.

Αἱ γυναῖκες ὑμῶν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις σιγάτωσαν:² οὐ γὰρ ἐπιτέτραπται³ αὐταῖς 34

λαλεῖν, ἀλλ' ὑποτάσσεσθαι,⁴ καθὼς καὶ ὁ νόμος λέγει. Εἰ δέ τι μαθεῖν⁵ θέλουσιν, 35

ἐν οἴκῳ τοὺς ἰδίους ἄνδρας ἐπερωτάτωσαν: αἰσχρὸν⁶ γάρ ἐστιν γυναιξὶν ἐν

ἐκκλησίᾳ λαλεῖν. Ἡ ἀφ' ὑμῶν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐξῆλθεν; Ἡ εἰς ὑμᾶς μόνους 36

κατήντησεν;⁷

Εἴ τις δοκεῖ προφήτης εἶναι ἢ πνευματικός,⁸ ἐπιγινώσκέτω⁹ ἃ γράφω ὑμῖν, ὅτι 37

κυρίου εἰσὶν ἐντολαί. Εἰ δέ τις ἀγνοεῖ,¹⁰ ἀγνοεῖτω. 38

¹ ἀκαταστασία, ας, ἡ, disturbance, disorder. ² σιγάω, be silent, become silent. ³ ἐπιτρέπω, permit, allow. ⁴ ὑποτάσσω, subject, put in subjection. ⁵ μαρτάνω, learn, ascertain. ⁶ αἰσχρός, shameful, base. ⁷ καταντάω, come to, arrive. ⁸ πνευματικός, spiritual. ⁹ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ¹⁰ ἀγνοέω, not know, be unaware.

Ὡστε, ἀδελφοί, ζηλοῦτε¹ τὸ προφητεύειν,² καὶ τὸ λαλεῖν γλώσσαις μὴ κωλύετε:³ 39

πάντα εὐσχημόνως⁴ καὶ κατὰ τάξιν⁵ γινέσθω.

Γνωρίζω⁶ δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον ὃ εὐηγγελισάμην ὑμῖν, ὃ καὶ 15

παρελάβετε,⁷ ἐν ᾧ καὶ ἐστήκατε, δι' οὗ καὶ σώζεσθε: τίνι λόγῳ εὐηγγελισάμην 2

ὑμῖν, εἰ κατέχετε,⁸ ἐκτός⁹ εἰ μὴ εἰκῇ¹⁰ ἐπιστεύσατε. Παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν 3

πρώτοις, ὃ καὶ παρέλαβον,⁷ ὅτι χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν

κατὰ τὰς γραφάς: καὶ ὅτι ἐτάφη:¹¹ καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς 4

γραφάς: καὶ ὅτι ὤφθη Κηφᾶ,¹² εἶτα¹³ τοῖς δώδεκα: ἔπειτα¹⁴ ὤφθη ἐπάνω¹⁵ 5

πεντακοσίοις¹⁶ ἀδελφοῖς ἐφάπαξ,¹⁷ ἐξ ὧν οἱ πλείους μένουσιν ἕως ἄρτι,¹⁸ τινὲς δὲ

καὶ ἐκοιμήθησαν:¹⁹ ἔπειτα¹⁴ ὤφθη Ἰακώβῳ,²⁰ εἶτα¹³ τοῖς ἀποστόλοις πᾶσιν: 7

ἔσχατον δὲ πάντων, ὡς περὶ²¹ τῷ ἐκτρώματι,²² ὤφθη κάμοι. Ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ 9

ἐλάχιστος²³ τῶν ἀποστόλων, ὃς οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς²⁴ καλεῖσθαι ἀπόστολος, διότι²⁵

¹ ζηλόω, be zealous, am jealous. ² προφητεύω, prophesy, foretell. ³ κωλύω, forbid, hinder. ⁴ εὐσχημόνως, becomingly, properly. ⁵ τάξις, εως, ἡ, arranging, order. ⁶ γνωρίζω, make known, declare. ⁷ παραλαμβάνω, receive, take. ⁸ κατέχω, hold back, hold fast. ⁹ ἐκτός, aside from, besides. ¹⁰ εἰκῇ, without cause or reason, vainly. ¹¹ θάπτω, bury. ¹² Κηφᾶς, ᾱ, ὁ, Cephas. ¹³ εἶτα, then, thereafter. ¹⁴ ἔπειτα, then, after this. ¹⁵ ἐπάνω, above, over (gen). ¹⁶ πεντακόσιοι, five hundred, 500. ¹⁷ ἐφάπαξ, once for all, once. ¹⁸ ἄρτι, now, just now. ¹⁹ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ²⁰ Ἰάκωβος, James, Jacob. ²¹ ὡς περὶ, like, as. ²² ἐκτρώμα, τος, τό, untimely birth. ²³ ἐλάχιστος, least, smallest. ²⁴ ἱκανός, sufficient, able. ²⁵ διότι, because, on this account.

ἐδίωξα¹ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ. Χάριτι δὲ θεοῦ εἰμι ὃ εἰμι, καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ ἡ 10
 εἰς ἐμὲ οὐ κενή² ἐγενήθη, ἀλλὰ περισσότερον³ αὐτῶν πάντων ἐκοπίασα,⁴ οὐκ
 ἐγὼ δέ, ἀλλ' ἡ χάρις τοῦ θεοῦ ἡ σὺν ἐμοί. Εἴτε οὖν ἐγώ, εἴτε ἐκεῖνοι, οὕτως 11
 κηρύσσομεν καὶ οὕτως ἐπιστεύσατε.

Εἰ δὲ χριστὸς κηρύσσεται ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται, πῶς λέγουσιν τινες ἐν ὑμῖν 12
 ὅτι ἀνάστασις⁵ νεκρῶν οὐκ ἔστιν; Εἰ δὲ ἀνάστασις⁵ νεκρῶν οὐκ ἔστιν, οὐδὲ 13
 χριστὸς ἐγήγερται: εἰ δὲ χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κενὸν² ἄρα⁶ τὸ κήρυγμα⁷ ἡμῶν, 14
 κενή² δὲ καὶ ἡ πίστις ὑμῶν. Εὐρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδομάρτυρες⁸ τοῦ θεοῦ, ὅτι 15
 ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ θεοῦ ὅτι ἤγειρεν τὸν χριστόν, ὃν οὐκ ἤγειρεν, εἴπερ⁹
 ἄρα⁶ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται. Εἰ γὰρ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, οὐδὲ χριστὸς 16
 ἐγήγερται: εἰ δὲ χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, ματαία¹⁰ ἡ πίστις ὑμῶν: ἔτι ἐστὲ ἐν ταῖς 17
 ἁμαρτίαις ὑμῶν. Ἄρα⁶ καὶ οἱ κοιμηθέντες¹¹ ἐν χριστῷ ἀπώλοντο. Εἰ ἐν τῇ ζωῇ 18

¹ διώκω, pursue, persecute. ² κενός, empty, vain. ³ περισσός, excessive, abundant. ⁴ κοπιᾶω, toil, labor. ⁵ ἀνάστασις, εως, ἡ, resurrection, rising again. ⁶ ἄρα, so, then. ⁷ κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. ⁸ ψευδόμαρτυς, υρος, ὁ, false witness. ⁹ εἴπερ, if perhaps, if indeed. ¹⁰ μάταιος, vain, useless. ¹¹ κοιμάομαι, sleep, fall asleep.

ταύτη ἡλπιότες¹ ἐσμέν ἐν χριστῷ μόνον, ἐλεεινότεροι² πάντων ἀνθρώπων
ἐσμέν.

Νυνὶ³ δὲ χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ⁴ τῶν κεκοιμημένων⁵ ἐγένετο. 20

Ἐπειδὴ⁶ γὰρ δι' ἀνθρώπου ὁ θάνατος, καὶ δι' ἀνθρώπου ἀνάστασις⁷ νεκρῶν. 22

Ὡσπερ⁸ γὰρ ἐν τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτως καὶ ἐν τῷ χριστῷ

πάντες ζωοποιηθήσονται.⁹ Ἐκαστος δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι:¹⁰ ἀπαρχὴ⁴ χριστός, 23

ἔπειτα¹¹ οἱ τοῦ χριστοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ¹² αὐτοῦ. Εἴτα¹³ τὸ τέλος,¹⁴ ὅταν παραδῶ 24

τὴν βασιλείαν τῷ θεῷ καὶ πατρὶ, ὅταν καταργήσῃ¹⁵ πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν

ἐξουσίαν καὶ δύναμιν. Δεῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεύειν,¹⁶ ἄχρι¹⁷ οὗ ἂν θῇ πάντας τοὺς 25

ἐχθροὺς¹⁸ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. Ἐσχατος ἐχθρὸς¹⁸ καταργεῖται¹⁵ ὁ θάνατος. 26

Πάντα γὰρ ὑπέταξεν¹⁹ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. Ὅταν δὲ εἴπῃ ὅτι Πάντα

ὑποτέτακται,¹⁹ ὁ δὲ²⁰ ὅτι ἐκτός²¹ τοῦ ὑποτάξαντος¹⁹ αὐτῷ τὰ πάντα. Ὅταν δὲ 28

¹ ἐλπίζω, hope, hope for. ² ἐλεεινός, miserable, pitiable. ³ νυνί, now, already. ⁴ ἀπαρχή, ἥς, ἡ, first fruit. ⁵ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ⁶ ἐπειδὴ, since, because. ⁷ ἀνάστασις, εως, ἡ, resurrection, rising again. ⁸ ὥσπερ, just as, even as. ⁹ ζῳοποιέω, make alive, make to live. ¹⁰ τάγμα, τος, τό, division, group. ¹¹ ἔπειτα, then, after this. ¹² παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ¹³ εἴτα, then, thereafter. ¹⁴ τέλος, ους, τό, end, purpose. ¹⁵ καταργέω, make ineffective, abolish. ¹⁶ βασιλεύω, reign, rule. ¹⁷ ἄχρι, as far as, up to (gen). ¹⁸ ἐχθρός, hating, enemy (as a noun). ¹⁹ ὑποτάσσω, subject, put in subjection. ²⁰ δῆλος, clear, evident. ²¹ ἐκτός, aside from, besides.

ὑποταγῇ¹ αὐτῷ τὰ πάντα, τότε καὶ αὐτὸς ὁ υἱὸς ὑποταγήσεται¹ τῷ ὑποτάξαντι¹

αὐτῷ τὰ πάντα, ἵνα ᾗ ὁ θεὸς τὰ πάντα ἐν παῶσιν.

Ἐπεὶ² τί ποιήσουσιν οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; Εἰ ὅλως³ νεκροὶ οὐκ 29

ἐγείρονται, τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; Τί καὶ ἡμεῖς κινδυνεύομεν⁴ 30

πᾶσαν ὥραν; Καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω, νῆ⁵ τὴν ὑμετέραν⁶ καύχησιν,⁷ ἣν ἔχω ἐν 31

χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν. Εἰ κατὰ ἄνθρωπον ἐθριομάχησα⁸ ἐν Ἐφέσῳ,⁹ 32

τί μοι τὸ ὄφελος,¹⁰ εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται; Φάγωμεν καὶ πίνωμεν, αὔριον¹¹ γὰρ

ἀποθνήσκομεν. Μὴ πλανᾶσθε:¹² Φθείρουσιν¹³ ἡθῆ¹⁴ χρηστὰ¹⁵ ὁμιλίας¹⁶ κακαί. 33

Ἐκνήψατε¹⁷ δικαίως¹⁸ καὶ μὴ ἀμαρτάνετε:¹⁹ ἀγνωσίαν²⁰ γὰρ θεοῦ τινὲς ἔχουσιν:

πρὸς ἐντροπὴν²¹ ὑμῖν λέγω.

¹ ὑποτάσσω, subject, put in subjection. ² ἐπεὶ, when, since. ³ ὅλως, altogether, completely. ⁴ κινδυνεύω, be in danger, am in danger. ⁵ νῆ, by (a particle of affirmation employed in oaths). ⁶ ὑμέτερος, your. ⁷ καύχησης, εως, ἡ, boasting, act of boasting. ⁸ ἐθριομαχέω, fight with wild animals. ⁹ Ἐφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ¹⁰ ὄφελος, ους, τό, use, benefit. ¹¹ αὔριον, tomorrow. ¹² πλανᾶω, deceive, lead astray. ¹³ φθείρω, destroy, corrupt. ¹⁴ ἡθος, ους, τό, custom, habit. ¹⁵ χρηστός, good, kind. ¹⁶ ὁμιλία, ας, ἡ, association, company. ¹⁷ ἐκνήψω, come to one's senses. ¹⁸ δικαίως, righteously, justly. ¹⁹ ἀμαρτάνω, sin. ²⁰ ἀγνωσία, ας, ἡ, ignorance. ²¹ ἐντροπή, ἡς, ἡ, shame, humiliation.

Ἄλλ' ἐρεῖ τις, Πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί; Ποίῳ¹ δὲ σώματι ἔρχονται; Ἄφρον,² σὺ δὲ 35
 σπείρεις, οὐ ζῶοποιεῖται³ ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ: καὶ ὁ σπείρεις, οὐ τὸ σῶμα τὸ 37
 γενησόμενον σπείρεις, ἀλλὰ γυμνὸν⁴ κόκκον,⁵ εἰ τύχοι,⁶ σίτου⁷ ἢ τινος τῶν
 λοιπῶν: ὁ δὲ θεὸς αὐτῷ δίδωσιν σῶμα καθὼς ἠθέλησεν, καὶ ἐκάστῳ τῶν 38
 σπερμάτων⁸ τὸ ἴδιον σῶμα. Οὐ πᾶσα σὰρξ ἡ αὐτὴ σὰρξ: ἀλλὰ ἄλλη μὲν 39
 ἀνθρώπων, ἄλλη δὲ σὰρξ κτηνῶν,⁹ ἄλλη δὲ ἰχθύων,¹⁰ ἄλλη δὲ πτηνῶν.¹¹ Καὶ 40
 σώματα ἐπουράνια,¹² καὶ σώματα ἐπίγεια:¹³ ἄλλ' ἑτέρα μὲν ἢ τῶν ἐπουρανίων¹²
 δόξα, ἑτέρα δὲ ἢ τῶν ἐπιγείων.¹³ Ἄλλη δόξα ἡλίου,¹⁴ καὶ ἄλλη δόξα σελήνης,¹⁵ 41
 καὶ ἄλλη δόξα ἀστέρων:¹⁶ ἀστὴρ¹⁶ γὰρ ἀστέρος¹⁶ διαφέρει¹⁷ ἐν δόξῃ. Οὕτως καὶ 42
 ἡ ἀνάστασις¹⁸ τῶν νεκρῶν. Σπείρεται ἐν φθορᾷ,¹⁹ ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ:²⁰ 43
 σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ,²¹ ἐγείρεται ἐν δόξῃ: σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ,²² ἐγείρεται ἐν
 δυνάμει: σπείρεται σῶμα ψυχικόν,²³ ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν.²⁴ Ἦστιν 44

¹ ποῖος, what sort of? what? of what sort. ² ἄφρων, foolish, senseless. ³ ζῶοποιέω, make alive, make to live. ⁴ γυμνός, naked, wearing only under-garments. ⁵ κόκκος, ου, ὁ, grain, seed. ⁶ τυγχάνω, obtain, happen. ⁷ σίτος, ου, ὁ, wheat, grain. ⁸ σπέρμα, τος, τό, seed, offspring. ⁹ κτῆνος, ους, τό, beast of burden. ¹⁰ ἰχθύς, ὅς, ὁ, fish. ¹¹ πτηνός, feathered, winged. ¹² ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ¹³ ἐπίγειος, of the earth, earthly. ¹⁴ ἥλιος, ου, ὁ, sun, sunlight. ¹⁵ σελήνη, ης, ἡ, moon. ¹⁶ ἀστὴρ, ος, ὁ, star. ¹⁷ διαφέρω, differ, carry through. ¹⁸ ἀνάστασις, εως, ἡ, resurrection, rising again. ¹⁹ φθορά, ἄς, ἡ, destruction, corruption. ²⁰ ἀφθαρσία, ἄς, ἡ, incorruptibility, immortality. ²¹ ἀτιμία, ἄς, ἡ, dishonor, disgrace. ²² ἀσθενεία, ἄς, ἡ, weakness, sickness. ²³ ψυχικός, natural, worldly-minded. ²⁴ πνευματικός, spiritual.

σῶμα ψυχικόν,¹ καὶ ἔστιν σῶμα πνευματικόν.² Οὕτως καὶ γέγραπται, Ἐγένετο 45
 ὁ πρῶτος ἄνθρωπος Ἀδὰμ εἰς ψυχὴν ζῶσαν. Ὁ ἔσχατος Ἀδὰμ εἰς πνεῦμα
 ζωοποιεῖν.³ Ἄλλ' οὐ πρῶτον τὸ πνευματικόν,² ἀλλὰ τὸ ψυχικόν,¹ ἔπειτα⁴ τὸ 46
 πνευματικόν.² Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς, χοϊκός·⁵ ὁ δεύτερος⁶ ἄνθρωπος ὁ 47
 κύριος ἐξ οὐρανοῦ. Οἷος⁷ ὁ χοϊκός,⁵ τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί,⁵ καὶ οἷος⁷ ὁ 48
 ἐπουράνιος,⁸ τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι·⁸ καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν⁹ τὴν εἰκόνα¹⁰ 49
 τοῦ χοϊκοῦ,⁵ φορέσωμεν⁹ καὶ τὴν εἰκόνα¹⁰ τοῦ ἐπουρανίου.⁸

Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν θεοῦ κληρονομήσαι¹¹ οὐ 50
 δύνανται, οὐδὲ ἡ φθορά¹² τὴν ἀφθαρσίαν¹³ κληρονομεῖ.¹¹ Ἰδού, μυστήριον¹⁴ ὑμῖν 51
 λέγω: πάντες μὲν οὐ κοιμηθησόμεθα,¹⁵ πάντες δὲ ἀλλαγησόμεθα,¹⁶ ἐν ἀτόμῳ,¹⁷ 52
 ἐν ῥιπῇ¹⁸ ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι·¹⁹ σαλπίσει²⁰ γάρ, καὶ οἱ νεκροὶ

¹ ψυχικός, natural, wordly-minded. ² πνευματικός, spiritual. ³ ζωοποιέω, make alive, make to live. ⁴ ἔπειτα, then, after this. ⁵ χοϊκός, made of earth or dust, earthy. ⁶ δεύτερος, second. ⁷ οἷος, such as, of what kind. ⁸ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ⁹ φορέω, wear, bear. ¹⁰ εἰκών, ὄνος, ἡ, image, likeness. ¹¹ κληρονομέω, inherit, obtain. ¹² φθορά, ἄς, ἡ, destruction, corruption. ¹³ ἀφθαρσία, ας, ἡ, incorruptibility, immortality. ¹⁴ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ¹⁵ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ¹⁶ ἀλλάσσω, change, alter. ¹⁷ ἄτομος, indivisible moment of time, moment. ¹⁸ ῥιπή, ἤς, ἡ, rapid movement, twinkling. ¹⁹ σάλπιγξ, ἰγγος, ἡ, trumpet. ²⁰ σαλπίζω, sound a trumpet.

ἐγερεθήσονται ἄφθαρτοι,¹ καὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα.² Δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν³ τοῦτο 53
 ἐνδύσασθαι⁴ ἀφθαρσίαν,⁵ καὶ τὸ θνητὸν⁶ τοῦτο ἐνδύσασθαι⁴ ἀθανασίαν.⁷ Ὅταν 54
 δὲ τὸ φθαρτὸν³ τοῦτο ἐνδύσῃται⁴ ἀφθαρσίαν,⁵ καὶ τὸ θνητὸν⁶ τοῦτο ἐνδύσῃται⁴
 ἀθανασίαν,⁷ τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος, Κατεπόθη⁸ ὁ θάνατος εἰς
 νίκος.⁹ Ποῦ¹⁰ σου, Θάνατε, τὸ κέντρον;¹¹ Ποῦ¹⁰ σου, Ἄδη,¹² τὸ νίκος;⁹ Τὸ δὲ 55
 κέντρον¹¹ τοῦ θανάτου ἡ ἀμαρτία: ἡ δὲ δύναμις τῆς ἀμαρτίας ὁ νόμος: τῷ δὲ 57
 θεῷ χάρις τῷ διδόντι ἡμῖν τὸ νίκος⁹ διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ. Ὡστε, 58
 ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἐδραῖοι¹³ γίνεσθε, ἀμετακίνητοι,¹⁴ περισσεύοντες¹⁵ ἐν
 τῷ ἔργῳ τοῦ κυρίου πάντοτε,¹⁶ εἰδότες ὅτι ὁ κόπος¹⁷ ὑμῶν οὐκ ἔστιν κενὸς¹⁸ ἐν
 κυρίῳ.

¹ ἄφθαρτος, imperishable, immortal. ² ἀλλάσσω, change, alter. ³ φθαρτός, perishable, corruptible. ⁴ ἐνδύω, put on, clothe. ⁵ ἀφθαρσία, ας, ἡ, incorruptibility, immortality. ⁶ θνητός, subject to death, mortal. ⁷ ἀθανασία, ας, ἡ, immortality. ⁸ καταπίνω, drink down, swallow. ⁹ νίκος, ους, τό, victory. ¹⁰ ποῦ, where?. ¹¹ κέντρον, ου, τό, sharp point, sting. ¹² Ἄδης, ου, ὁ, Hades. ¹³ ἐδραῖος, steadfast, firm. ¹⁴ ἀμετακίνητος, immovable, firm. ¹⁵ περισσεύω, abound, be rich. ¹⁶ πάντοτε, always, at all times. ¹⁷ κόπος, ου, ὁ, labor, trouble. ¹⁸ κενός, empty, vain.

Περὶ δὲ τῆς λογίας¹ τῆς εἰς τοὺς ἁγίους, ὥσπερ² διέταξα³ ταῖς ἐκκλησίαις τῆς **16**
 Γαλατίας,⁴ οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιήσατε. Κατὰ μίαν σαββάτων ἕκαστος ὑμῶν **2**
 παρ' ἑαυτῷ τιθέτω, θησαυρίζων⁵ ὃ τι ἂν εὐοδῶται,⁶ ἵνα μή, ὅταν ἔλθω, τότε
 λογίαι¹ γίνωνται. Ὅταν δὲ παραγένωμαι,⁷ οὓς ἂν δοκιμάσητε⁸ δι' ἐπιστολῶν,⁹ **3**
 τούτους πέμψω ἀπενεγκεῖν¹⁰ τὴν χάριν ὑμῶν εἰς Ἱερουσαλήμ: ἂν δὲ ᾗ ἄξιον¹¹ **4**
 τοῦ καμὲ πορεύεσθαι, σὺν ἐμοὶ πορεύσονται. Ἐλεύσομαι δὲ πρὸς ὑμᾶς, ὅταν **5**
 Μακεδονίαν¹² διέλθω:¹³ Μακεδονίαν¹² γὰρ διέρχομαι:¹³ πρὸς ὑμᾶς δὲ τυχόν¹⁴ **6**
 παραμενῶ,¹⁵ ἥ καὶ παραχειμάσω,¹⁶ ἵνα ὑμεῖς με προπέμψητε¹⁷ οὗ¹⁸ ἂν
 πορεύωμαι. Οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἄρτι¹⁹ ἐν παρόδῳ²⁰ ἰδεῖν: ἐλπίζω²¹ δὲ χρόνον τινὰ **7**
 ἐπιμεῖναι²² πρὸς ὑμᾶς, ἂν ὁ κύριος ἐπιτρέπη.²³ Ἐπιμενῶ²² δὲ ἐν Ἐφέσῳ²⁴ ἕως **8**
 τῆς Πεντηκοστῆς:²⁵ θύρα²⁶ γάρ μοι ἀνέωγεν μεγάλη καὶ ἐνεργής,²⁷ καὶ **9**
 ἀντικείμενοι²⁸ πολλοί.

¹ λογία, ας, ἡ, collection, collecting. ² ὥσπερ, just as, even as. ³ διατάσσω, command, give orders to. ⁴ Γαλατία, ας, ἡ, Galatia. ⁵ θησαυρίζω, lay up, store up. ⁶ εὐοδόω, cause to prosper. ⁷ παραγίνομαι, come, arrive. ⁸ δοκιμάζω, prove, approve. ⁹ ἐπιστολή, ἡς, ἡ, letter, dispatch. ¹⁰ ἀποφέρω, carry off, bear away. ¹¹ ἄξιος, worthy, deserving. ¹² Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ¹³ διέρχομαι, cross over, pass through. ¹⁴ τυγχάνω, obtain, happen. ¹⁵ παραμένω, remain beside, continue. ¹⁶ παραχειμάζω, winter, pass the winter. ¹⁷ προπέμπω, send before, send forth. ¹⁸ οὗ, where, when. ¹⁹ ἄρτι, now, just now. ²⁰ πάροδος, ου, ἡ, passage, thoroughfare. ²¹ ἐλπίζω, hope, hope for. ²² ἐπιμένω, continue, remain. ²³ ἐπιτρέπω, permit, allow. ²⁴ Ἐφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ²⁵ πεντηκοστή, ἡς, ἡ, Pentecost. ²⁶ θύρα, ας, ἡ, door, gate. ²⁷ ἐνεργής, effective, active. ²⁸ ἀντίκειμαι, lie opposite, i.e. oppose.

Ἐὰν δὲ ἔλθῃ Τιμόθεος,¹ βλέπετε ἵνα ἀφόβως² γένηται πρὸς ὑμᾶς· τὸ γὰρ ἔργον 10
κυρίου ἐργάζεται³ ὡς καὶ ἐγώ. Μὴ τις οὖν αὐτὸν ἐξουθενήσῃ·⁴ προπέμψατε⁵ δὲ 11
αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ, ἵνα ἔλθῃ πρὸς με· ἐκδέχομαι⁶ γὰρ αὐτὸν μετὰ τῶν ἀδελφῶν. 12
Περὶ δὲ Ἀπολλῶ⁷ τοῦ ἀδελφοῦ, πολλὰ παρεκάλεσα αὐτὸν ἵνα ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς
μετὰ τῶν ἀδελφῶν· καὶ πάντως⁸ οὐκ ἦν θέλημα ἵνα νῦν ἔλθῃ, ἐλεύσεται δὲ
ὅταν εὐκαιρήσῃ.⁹

Γρηγορεῖτε,¹⁰ στήκετε¹¹ ἐν τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθε,¹² κραταιοῦσθε.¹³ Πάντα ὑμῶν ἐν 13
ἀγάπῃ γινέσθω.

Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί – οἶδατε τὴν οἰκίαν Στεφανᾶ,¹⁴ ὅτι ἐστὶν ἀπαρχή¹⁵ 15
τῆς Ἀχαΐας,¹⁶ καὶ εἰς διακονίαν¹⁷ τοῖς ἁγίοις ἔταξαν¹⁸ ἑαυτούς – ἵνα καὶ ὑμεῖς 16
ὑποτάσσησθε¹⁹ τοῖς τοιούτοις, καὶ παντὶ τῷ συνεργοῦντι²⁰ καὶ κοπιῶντι.²¹ 17

¹ Τιμόθεος, ου, ό, Timothy. ² ἀφόβως, fearlessly. ³ ἐργάζομαι, work, word. ⁴ ἐξουθενέω, despise, ignore. ⁵ προπέμπω, send before, send forth. ⁶ ἐκδέχομαι, await, expect. ⁷ Ἀπολλῶς, ό, Apollos. ⁸ πάντως, altogether, by all means. ⁹ εὐκαιρέω, have opportunity, time. ¹⁰ γρηγορέω, watch, keep watch. ¹¹ στήκω, stand, stand fast. ¹² ἀνδρίζομαι, act like a man, am brave. ¹³ κραταιόω, strengthen, confirm. ¹⁴ Στεφανᾶς, ᾱ, ό, Stephanas. ¹⁵ ἀπαρχή, ῆς, ῆ, first fruit. ¹⁶ Ἀχαΐα, ας, ῆ, Achaia. ¹⁷ διακονία, ας, ῆ, waiting at table, service. ¹⁸ τάσσω, arrange, appoint. ¹⁹ ὑποτάσσω, subject, put in subjection. ²⁰ συνεργέω, work together. ²¹ κοπιᾶω, toil, labor.

Χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ¹ Στεφανᾶ² καὶ Φουρτουνάτου³ καὶ Ἀχαϊκοῦ,⁴ ὅτι τὸ
 ὑμῶν ὑστέρημα⁵ οὗτοι ἀνεπλήρωσαν.⁶ Ἀνέπαυσαν⁷ γὰρ τὸ ἐμὸν πνεῦμα καὶ τὸ 18
 ὑμῶν: ἐπιγινώσκετε⁸ οὖν τοὺς τοιούτους.

Ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας:⁹ ἀσπάζονται ὑμᾶς ἐν κυρίῳ πολλὰ 19
 Ἀκύλας¹⁰ καὶ Πρίσκιλλα,¹¹ σὺν τῇ κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίᾳ. Ἀσπάζονται 20
 ὑμᾶς οἱ ἀδελφοὶ πάντες. Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι¹² ἁγίῳ.

Ὁ ἀσπασμὸς¹³ τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου. Εἴ τις οὐ φιλεῖ¹⁴ τὸν κύριον Ἰησοῦν χριστόν, 21
 ἤτω ἀνάθεμα.¹⁵ Μαράν¹⁶ ἁθά.¹⁶ Ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ μεθ' ὑμῶν. 23
 Ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάντων ὑμῶν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. Ἀμήν.

¹παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ²Στεφανᾶς, ᾱ, ὁ, Stephanas. ³Φορτουνάτος, ου, ὁ, Fortunatus. ⁴Ἀχαϊκός, οὔ, ὁ, Achaicus. ⁵ὑστέρημα, τος, τό, that which is lacking, need. ⁶ἀναπλήρω, fill up, fulfill. ⁷ἀναπαύω, refresh, take rest. ⁸ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ⁹Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ¹⁰Ἀκύλας, ὁ, Aquila. ¹¹Πρίσκιλλα, ης, ἡ, Prisca, Priscilla. ¹²φιλημα, τος, τό, kiss. ¹³ἀσπασμός, οὔ, ὁ, greeting, salutation. ¹⁴φιλέω, love, kiss. ¹⁵ἀνάθεμα, τος, τό, accursed, curse. ¹⁶ἁθά, come (Aramaic).